

Základní škola Jedovnice, příspěvková organizace,
Nad Rybníkem 401, 679 06 Jedovnice

Dodatek k ŠVP ZV

„Základní škola Jedovnice - odrazový
můstek do života“

č. 5

Školní vzdělávací program pro základní vzdělání

Název: Základní škola Jedovnice - odrazový můstek do života
Adresa: Základní škola Jedovnice, Nad Rybníkem 401, 679 06 Jedovnice

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: Základní škola Jedovnice - odrazový můstek do života

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Jedovnice, Nad Rybníkem 401, 679 06 Jedovnice

Adresa školy: Základní škola Jedovnice, Nad Rybníkem 401, 679 06 Jedovnice

Ředitel školy: Ing. Lenka Danielová, Ph.D.

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Jaroslava Šíbllová, Mgr. Jana Nezvalová

Kontakty: Ing. Lenka Danielová, Ph.D., ředitelka školy
e-mail: reditelka@zsjedovnice.cz, tel. 732 653 927, www.zsjedovnice.cz

Ing. Lenka Sotáková, zástupkyně ředitelky
e-mail: lenka.sotakova@zsjedovnice.cz, tel. 604 796 570, www.zsjedovnice.cz

IČO: 62073095
IZO: 102007535
REDIZO: 600106217

Zřizovatel:

Název: Městys Jedovnice, Havlíčkovo nám. 71, Jedovnice, 679 06

Adresa: Městys Jedovnice, Havlíčkovo nám. 71, Jedovnice, 679 06

Kontakty: Telefon: 516528215, www.jedovnice.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

Dodatek k ŠVP ZV č. 5 byl zapsán pod č.j. ZŠ/167/2022
Dodatek k ŠVP ZV č. 5 byl schválen školskou radou dne 21. 9. 2022

V Jedovnicích dne 31. 8. 2022

Ing. Lenka Danielová
ředitelka ZŠ Jedovnice

Tímto dodatkem č. 5 se upravuje Školní vzdělávací program ZŠ Jedovnice od 1. 9. 2022 takto:

1.) V kapitole 3.2 dochází k doplnění cíle vzdělávacího programu

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „ZŠ Jedovnice - odrazový můstek do života“ vychází z koncepce vzdělávání, kterou realizujeme od školního roku 2005/2006.

Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi.

Cíle:

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení - učení se:

- vyhledávat a třídit informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace využití v procesu učení a v praktickém životě
- vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení
- využívat informací a komunikačních technologií

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy - učení se:

- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací
- samostatně pracovat a získávat výsledky, porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
- uvádět znalosti do souvislostí a tím si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy

Vést žáky všestranné, účinné a otevřené komunikaci - učení se:

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchat jiným a porozumět jim
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých - učení se:

- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu
- aktivně přispívat k diskusi
- podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektovat zkušenosti a názory jiných

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovaly svá práva a plnily své povinnosti - učení se:

- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, kterými se řídí společnost
- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situace ostatních a respektovat jejich názory
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti a činnosti jiných

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city a chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě - učení se:

- ochrany životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
- respektovat přesvědčení a názory ostatních

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný - učít se:

- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky
- schopnosti ochrany vlastního zdraví a zdraví ostatních
- rozhodovat se správně a zodpovědně s ohledem na své zdraví a zdraví ostatních

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit se žít společně s ostatními lidmi - učít se:

- vnímat kulturní a historické dědictví
- být vnímavý ke kulturním hodnotám a tradicím jiných národů Pomáhat žákům

poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci - učení se:

- chápat podstatu, cíl a rizika podnikání
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí povolání

Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

2.) V kapitole 3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí dochází k doplnění Kompetence digitální

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikace a služeb; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah; vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- podporujeme žáky k využívání digitálních technologií tak, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- zaměřujeme se na chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme s novými technologiemi, kriticky hodnotíme jejich přínosy a reflektujeme rizika jejich využívání
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

3.) Změna v kapitole 4 Učební plán – nahrazením vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie oblastí Informatika

4.1 Učební plán - 1. stupeň

Předmět	Ročník						
	1.	2.	3.	4.	5.	Čas. dotace	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace:							
Český jazyk a literatura	7+2	8+2	7+2	5+2	6+1	33	33+9
Anglický jazyk	0	0	3	3	3+1	9	9+1
Matematika a její aplikace:	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	20+4
Člověk a jeho svět:							
Prvouka	2	2	2+1	0	0	6	6+1
Přírodověda	0	0	0	1	1	2	2
Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	3	3+1
Umění a kultura:							
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	7
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	5
Člověk a svět práce:	1	1	1	1	1	5	5
Člověk a zdraví:							
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Informatika	0	0	0	1	1	2	2
Celkem:	20	22	25	25	26	102	102+16

4.2 Učební plán - 2. stupeň

Předmět	Ročník					
	6.	7.	8.	9.	Čas. dotace	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace:						
český jazyk a literatura	4	4	3+1	4	15	15+1
anglický jazyk	3+1	3+1	3	3	12	12+2
Matematika a její aplikace:	4	4+1	4	3+1	15	15+2
Člověk a společnost:						
dějepis	1+1	2	2	1+1	6	6+2
výchova k občanství	1	1	1	1	4	4
Člověk a příroda:						
fyzika	1	1	2	2	6	6
chemie	0	0	2	2	4	4
přírodopis	1+1	1	1+1	1	4	4+2
zeměpis	2	1	1	2	6	6
Umění a kultura:						
hudební výchova	1	1	1	1	4	4
výtvarná výchova	2	1+1	1	1	5	5+1
Člověk a svět práce:	1	0+1	1	1	3	3+1
Člověk a zdraví:						
výchova ke zdraví	1	0	1	0	2	2
tělesná výchova	2+1	2	2	2	8	8+1
Informatika	1	1	1	1	4	4
Další cizí jazyk:	0+1	2*	2*	2*	6*	6*+1
Volitelný předmět:	0	0+2*	0+1*	0+2	0*	0*+5
Celkem	30	30	31	31	104	104+18

4.) Změna učebních osnov v uvedených předmětech

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích předmětech Český jazyk a literatura, cizí jazyk a další cizí jazyk.

Společné cíle těchto předmětů:

Vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, porozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

5.1.2 Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

1. stupeň

Vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace v 1. – 5. ročníku je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk a literatura. Ve 3. – 5. ročníku také prostřednictvím vyučovacího předmětu anglický jazyk.

Týdenní dotace na výuku českého jazyka a literatury je v 1. ročníku 9 hodin, ve 2. ročníku 10 hodin, ve 3. ročníku 9 hodin a ve 4. a 5. ročníku se vyučuje shodně 7 hodin týdně. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě umožňuje žákům získávat poznatky ve všech dalších oborech.

2. stupeň

Vzdělávací obsah předmětů Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Časová dotace: 6. - 9. ročník - 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, výjimečně v učebně informatiky, či mimo školu, dle potřeby ve skupinách ve 45-ti minutových vyučovacích hodinách.

V komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, učí se poznávat a rozlišovat jeho další podoby - cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně vyjadřovat se ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V literární výchově si žáci prostřednictvím četby osvojují základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Literární výchova rozvíjí city žáka, vede ho k pochopení mezilidských vztahů, k rozpoznání dobra a zla, rozvíjí estetické cítění, vede k rozpoznání hodnotné literatury od braku, podněcuje individuální četbu.

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura žáci využívají digitální technologie v rámci přípravy na výuku, při tvorbě prezentací a k vyhledávání informací, například v online katalozích (Pravidla českého pravopisu, Český národní

korpus, slovníky české a světové literatury, ukázky z děl autorů, aktuální mediální obsahy aj.). Využívání digitálních technologií tak přispívá ke zvyšování kvality žákova informačního portfolia. Digitální technologie představují prostředí, v němž probíhá významná část běžné komunikace žáků, a proto jsou ve škole využívány také jako nástroj aktivizace a motivace žáků zabývat se procesem komunikace a jejími jazykovými prostředky.

Vzdělávací oblast je rozdělena do tří specifických složek a má komplexní charakter:

1. komunikační a slohová výchova (čtení, naslouchání, mluvený projev, písemný projev). Psaní se realizuje v menších časových celcích. Komunikace se v českém jazyce může vhodně rozvíjet také pomocí dramatické výchovy, která rozvíjí tvořivost dětí.
2. Jazyková výchova (zvuková stránka jazyka, slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví, skladba, pravopis).
3. Literární výchova (poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem, základní literární pojmy).

Výuka je realizovaná v kmenových třídách nebo v počítačové učebně. Součástí výuky jsou také návštěvy divadel, knihoven, koncertů a filmových představení. Do výuky jsou také zařazovány projekty.

Ve výuce jsou realizovány různé metody a formy práce – práce ve skupinách, vyhledávání informací a práce s těmito informacemi, projektová výuka.

5.1.2.1 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáka dovednosti potřebné k osvojení učiva
- vést žáky k systematickému skládání informací
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny, které souvisejí s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně našli pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě celků, k vyprávění
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitost k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- upevňovat dobré mezilidské vztahy.

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích a kultuře našeho národa

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat se slovníky a jazykovými příručkami
- využívat spisovný jazyk v běžné komunikaci

Kompetence digitální

- vést žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozovat různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytvářet příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vést je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vést žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním, k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

5.1.2.2 Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, komunikace, kooperace a kompetence, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
- seberegulace a sebeorganizace

Mediální výchova

- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení

Morální rozvoj

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova

- multikulturalita

5.1.2.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		1. - 3.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - uplatnění přirozené intonace	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj -rozvoj schopnosti poznávání
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- komunikační žánry: oslovení, pozdrav, omluva, žádost, vzkaz, zpráva - dialog, mluvčí a posluchač	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - zdvořilostní obraty	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou	- dýchání, tvoření hlasu, výslovnost a vhodná intonace	3.	
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	- rozvíjení znělého hlasu - nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	1. - 3.	
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- zdvořilé vystupování	1. - 3.	-Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- souvislé jazykové projevy - využívání jednoduché osnovy	3.	
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- držení psacího náčiní, správné sezení, hygiena zraku	1.- 3.	
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- automatizace psacího pohybu - odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	2.	
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- technika psaní - plynulý a čitelný písemný projev	2. - 3.	
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

Jazyková výchova			
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- hláskosloví, stavba slov, nauka o slově	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- slova nadřazená, podřazená, souřadná a opozita a synonyma - vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	3.	
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídění slov - seznamování se s některými slovními druhy	2. - 3.	
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- podstatná jména, slovesa	3.	
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- souvislý mluvený projev - význam slov	3.	
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta a souvětí - spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2. - 3.	
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků	2. - 3.	
- odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů - velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu (s postupným zautomatizováním ve druhém období)	2. - 3.	
Literární výchova			
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- reprodukce textu - přednes básně nebo úryvku prózy	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj - kreativita
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- líčení atmosféry příběhu, výtvarné zpracování		
- rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, pověst, postava, děj, prostředí)	3.	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- volná reprodukce textu, dramatizace pohádky nebo básně	1. - 3.	

Oblast:	Předmět:		Období:
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		4. – 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů - tiché čtení s porozuměním	4. - 5.	Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	4. - 5.	
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- orientace v textu	4. - 5.	
- reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vystižení jádra sdělení - orientace v naučných textech přiměřených věku	4. - 5.	
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- pravidla dialogu	4. - 5.	Osobnostní rozvoj - kreativita
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- porovnávání názorů, tolerance - řešení konfliktních situací	5.	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru	- členění vět, frázování, síla a barva hlasu	4. - 5.	
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- spisovná, hovorová a nespisovná mluva	4.	
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- orientace ve stavbě textu - členění na odstavce	5.	
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- pravidla sestavování osnovy - členění příběhu	4. - 5.	
Jazyková výchova			
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu	4.	
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	- stavba slova	4. - 5.	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- slovní druhy a jejich třídění - tvary slov - mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	4. - 5.	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.	

- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- práce s větou	4. - 5.	
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	- výstavba věty, základní skladební dvojice	4. - 5.	
	- věta jednoduchá, souvětí		
	- smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí		
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	- rozmanité spojovací výrazy	4. - 5.	
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	- vyjmenovaná slova	4. - 5.	
	- práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov		
	- hledání a dotváření slov příbuzných		
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda přísudku s podmětem	5.	
Literární výchova			
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- zážitkové čtení a naslouchání	4. - 5.	-
	- čtení s porozuměním		
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje	4. - 5.	Sociální rozvoj - komunikace
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- druhy a žánry dětské literatury	4.	
	- literatura umělecká a věcná	5.	
	- literatura v proměnách času		
	- lidová slovesnost		
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- literární pojmy:	4. - 5.	
	- přirovnávání, zastaralé výrazy		
	- verš, rým		

Oblast:	Předmět:		Období:
JAZYK A JAZYKOVÁ KULTURA	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- rozlišuje základní literární druhy, zná jejich výrazné představitele	- významní představitelé české i světové literatury – dle čítanky	6. - 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- významní představitelé české i světové literatury – dle čítanky - vyhodnocení návštěvy filmového a divadelního představení	7.	
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	- zvuková stránka jazyka; - výslovnost a přízvuk	6. - 7.	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami.	- seznámení s jazykovými příručkami - určování slovních druhů, mluvnické významy a tvary slov - rod činný a trpný - stupňování přídavných jmen - slovesný vid	6. - 7.	
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- druhy vět podle postoje mluvčího		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- věty jednočlenné a dvojčlenné - větné členy - souvětí souřadné a podřadné - druhy vedlejších vět	6. - 7.	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- pravopisná cvičení - shoda přísudku s podmětem - základy interpunkce - psaní velkých písmen - koncovky přídavných jmen	6. - 7.	
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- rozvrstvení národního jazyka, jazyk spisovný a nespisovný, obecná čeština - postavení češtiny mezi slovanskými jazyky	6. - 7.	
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta s dostupnými informačními zdroji	- kritické čtení předloženého textu (analytické, hodnotící)	6. - 7.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- rozlišení a vhodné užití formálního a neformálního stylu	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- rozlišení různých komunikačních prostředků	6. - 7.	
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- pravidla komunikace, vedení diskuse a dialogu	6. - 7.	
- využívá základů studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- výtah a výpisky, čtení s porozuměním	6. - 7.	
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- vertikální a horizontální členění textu, interpunkce	6. - 7.	

Oblast:	Předmět:		Období:
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		8. – 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> - významní představitelé české i světové literatury - výklad, referát - proslov, projev 	8.- 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a význam slova 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy a jejich funkce ve větě; komplexní jazykové rozbory; projev mluvený a psaný - zásady pro výběr jazykových prostředků a specifika textu 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalostí o jazyk. normě při tvorbě vhodných jazyk. projevů dle situace 	<ul style="list-style-type: none"> - jazyk a komunikace, kultura jazyka a řeči 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - poměr mezi větami a větnými členy; sponová slovesa, mluvnický zápor 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický 	<ul style="list-style-type: none"> - interpunkce jednoduché věty a souvětí; psaní velkých písmen 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> - obecné výklady o jazyce, vývoj jazyka, skupiny jazyků; disciplíny jazykovědy 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> - formulace otázek na dané téma a aktivní vstup do rozhovoru, procvičování subjektivně zabarveného popisu 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání různých zdrojů informací a zaujímání postojů ke sdělovanému obsahu 	8. - 9.	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	- rozlišení různých komunikačních situací a vhodné zvolení komunikačních prostředků, přiměřené reakce na danou komunikační situaci	8. - 9.	
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- pravidla komunikace, vedení diskuse a dialogu	8. - 9.	
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů	- zpracování úvahy na dané téma, uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů	8. - 9.	Tvorba mediálního sdělení

5.1.3 Charakteristika předmětu Německý jazyk

Německý jazyk je zaměřený na rozvoj komunikačních schopností žáků. Žák by se měl domluvit v základních životních situacích, seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí.

Je vyučován jako druhý cizí jazyk od šestého ročníku.

Výuka probíhá ve třídě nebo v počítačové učebně, kde žáci využívají výukové počítačové programy, internet apod.

Hodinové dotace

Šestý ročník – 1 hodina týdně

Sedmý ročník – 2 hodiny týdně

Osmý ročník – 2 hodiny týdně

Devátý ročník – 2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- uvědomuje si potřebu učit se druhý cizí jazyk
- k učení volí vlastní způsoby
- hodnotí své pokroky

Kompetence k řešení problémů

- pracuje se slovníkem a jazykovými příručkami
- hledá různé potřeby k řešení problémů a prakticky je ověřuje
- pracuje s informacemi z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

- porozumí mluvenému i psanému projevu
- klade otázky a odpovídá na ně
- zapojuje se do komunikace
- snaží se porozumět pokynům a reaguje na ně
- dorozumí se v německy mluvících zemích v základních životních situacích

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- respektuje společně dohodnutá pravidla

- uvědomuje si pocit uspokojení z vlastního pokroku

Kompetence pracovní

- při sebehodnocení se učí posuzovat své reálné možnosti
- získané vědomosti a zkušenosti využívá pro orientaci na budoucí povolání

Kompetence občanské

- společně stanovuje pravidla
- práce respektuje individuální rozdíly
- snaží se být tolerantní k různým národnostem a jejich kulturám

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení svých pracovních postupů
- chápe význam digitálních technologií pro společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- aplikace a služby využívá při učení i při zapojení do života školy a společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Komunikace: sedmý až devátý ročník
- Sociální rozvoj - komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá: sedmý ročník

Multikulturní výchova

- Multikulturalita: osmý až devátý ročník

Mediální výchova

- Práce v realizačním týmu: osmý až devátý ročník

5.1.3.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	NĚMECKÝ JAZYK		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	- pravidla výslovnosti a pravopisu, laudiktát	6. - 7.	-Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj-komunikace
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	- pozdravy, oslovení, představování, poděkování	6. - 7.	
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	- otázky na základní informace, čas pojmenování předmětů	6. - 7.	
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku	- pořádek slov ve větě v přítomném čase	6. - 7.	
- vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	- vyhledávání neznámých slov z jednoduchého textu	6. - 7.	
- používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	- umí vyhledat potřebné slovíčko	6. - 7.	
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	- mein, dein, kein časování pravidelných sloves v jednotném i množném čísle	6. - 7.	
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	- poslechová cvičení vyprávění v přítomném čase (rodina, škola, můj týden, narozeniny)	6. - 7.	
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- pořádek slov ve větě a otázce osobní zájmena v 1., 3. a 4. pádě používání členů určitých i neurčitých v 1., 3. a 4. pádě používání sloves heben, sein	6. - 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- rozhovory na určené téma tvoření otázek a odpovědí předání informací o tématech rodina, škola, jídlo, obchod atd.	6. - 7.	

Oblast:	Předmět:		Období:
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	NĚMECKÝ JAZYK		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	- změny pravopisu s ohledem na výslovnost čtení - procvičování zápis známého textu podle diktátu	8. - 9.	
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	- telefonní rozhovor dialog v přítomném čase na každodenní téma	8. - 9.	
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	- znalost rozkazovacího způsobu porozumění pokynům pro práci v hodině zakreslování podle pokynů	8. - 9.	
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpovídi na otázku	- čtení textů s porozuměním a odpovědí k textu časování nejčastěji používaných nepravidelných sloves zájmena ve 3. a 4. pádě	8. - 9.	
- používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	- popis - práce se slovníkem rozšiřování slovní zásoby pomocí slovníku jednoduché projekty na určené téma	8. - 9.	
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	- časový rozvrh dne životopis volný čas oblékání	8. - 9.	
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	- předložky se 3. a 4. pádem předložky podle otázek kde a kam konverzace a reprodukce textu	8. - 9.	
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- perfektrum sloves haben, sein preteritum a perfektum pravidelných sloves pozvánka, přání, omluva		
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- rozhovory dotazníky konverzace v perfektum vyhledání a získání potřebné informace		

5.1.4 Charakteristika předmětu Ruský jazyk

Předmět ruský jazyk naplňuje očekávané výstupu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Ruský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení. Z tohoto pohledu k jazyku přistupujeme během vyučování. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické. Vyučovací předmět ruský jazyk je realizován v 6. ročníku 1 hodina týdně,

7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka předmětu probíhá vždy v jedné skupině v ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- nabízet žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky,
- vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k porovnávání stavby ruského, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností,
- předkládat žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití ruského jazyka

Kompetence komunikativní

- nabízet žákům dostatek možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a rusky psaným jednoduchým textům,
- vést žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk

Kompetence sociální a personální

- navozovat dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí,
- vytvářet situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Kompetence občanské

- na příkladech ze zkušeností s pracovními i dalšími problémy zahraničních pracovníků

Kompetence pracovní

- vést žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium

Kompetence digitální

- využívat digitální technologie, aby si bylo možné usnadnit práci, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce

Zařazená průřezová témata

Multikulturní výchova

- multikulturalita

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, hodnoty a postoje, praktická etika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět kolem nás

5.1.4.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
Další cizí jazyk	Ruský jazyk		2. stupeň
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník 	<p>Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav, poděkování, představování <p>Jednoduchá sdělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, člověk, zvířata, jídlo, škola, volný čas a zájmová činnost <p>Slovní zásoba a tvoření slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu, číslovky 	6. - 7.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět kolem nás</p> <p>Multikulturní výchova- multikultura</p> <p>Osobnostní a sociální výchova- rozvoj schopnosti poznávání komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Oblast:	Předmět:		Období:
Další cizí jazyk	Ruský jazyk		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

<ul style="list-style-type: none"> - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a - běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace - používá slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla komunikace a jednoduchá sdělení - tematické okruhy: - škola, zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda, počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje - slovní zásoba a tvoření slov: skloňování podstatných jmen, přídavných jmen, stupňování přídavných jmen a příslovcí, časování sloves, - základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov: - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, předložkové vazby 	<p style="text-align: center;">8. - 9.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět kolem nás</p> <p>Multikulturní výchova- multikultura</p> <p>Osobnostní a sociální výchova- rozvoj schopnosti poznávání komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika</p>
---	--	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Charakteristika předmětu Matematika a její aplikace

1.stupeň

Rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko-syntetické myšlení, logiku, tvořivost a schopnost řešit problém. Vyučuje se v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2 – 5 ročníku 5 hodin týdně.

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce, skupinové a projektové formy i práci frontální. Mnohá cvičení probíhají i v přírodě.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

čísla a početní operace

- dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

nestandardní aplikační problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

5.2.1.1 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka
- provádí rozbor a zápisy při řešení úloh, zdokonalují grafický projev
- rozvíjí logické myšlení, učitel srozumitelně vysvětluje, co se mají žáci naučit, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k ověřování výsledků, k hodnocení jejich činnosti

Kompetence k řešení problémů

- učí se provádět rozbor problémů,
- odhadování výsledků, volbě správného postupu,
- vyhodnocování správnosti výsledků
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti, zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování
- srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanská

- Žáci se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních
- jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- učí se vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek

Digitální kompetence

- Žáci se učí rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- Žáci se učí využívat posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- Žáci jsou motivováni k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)

2. stupeň

Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v reálných situacích praktického života, které žák dovede použít v ostatních vzdělávacích oblastech.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemných vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vyučuje se: 6. ročník - 4 hodiny týdně
 7. ročník - 4 + 1 hodina týdně
 8. ročník - 4 hodiny týdně + cvičení z matematiky
 9. ročník - 4 hodiny týdně + cvičení z matematiky

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v počítačové učebně.

5.2.1.2 Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání
- Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy a Komunikace
- Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola – jen ve smyslu spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá

Enviromentální výchova

- Základní podmínky života

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu

5.2.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- využívání poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjení paměti žáků
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení
- rozvíjení abstraktního myšlení
- vytváření zásoby matematických metod, operací a algoritmů
- provádění rozboru problémů a plánu řešení
- přesnému a stručnému vyjadřování a užívání matematického jazyka včetně symboliky
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh z běžného života
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a k soustavné sebekontrolě

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problému

- žák rozpozná a pochopí problém, naplánuje způsob řešení
- vyhledá informace vhodné k řešení a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje správnost řešení problému

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- je schopen naslouchat druhým, diskutovat a obhájit svůj názor

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině a podílí se na vytváření pravidel
- spolupracuje v týmu a přispívá k diskusi
- řídí svoje chování a jednání

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- seznamuje se s ekologickými souvislostmi

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům své činnosti racionálně

Kompetence digitální

- vyhledává, sbírá a třídí data i s použitím digitálních technologií; posoudí úplnost dat s ohledem na řešený problém, chybějící data získá či vyhledá v doporučených zdrojích
- čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytvářet diagramy
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií

Oblast:	Předmět:		Období:
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		1. - 3.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Číslo a početní operace			
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- manipulace s předměty - činnostní učení - počítání prvků	1.	Rozvoj schopnosti poznávání. Kreativita. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- znaménka >, <, = - vztahy větší, menší, rovná se - čtení a zápis čísel	1. - 3.	
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- orientace na číselné ose - pojmy: před, za, hned před, hned za - určování jednotek, desítek a stovek	1. - 3.	
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez s přechodem přes 10	1. - 2.	
	- sčítání a odčítání v oboru 0-100	2. - 3.	
	- násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6,)		
	- sčítání a odčítání v oboru 0-1000	3.	
	- násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 7, 8, 9 a 10)		
- provádí písemné matematické operace v oboru přirozených čísel	- sčítá, odčítá do 1000, násobení a dělení mimo obor násobitek, dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel, písemné násobení jednociferným činitelem, zaokrouhlování na 10 a 100	3.	
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- modelování geometrických útvarů podle zadání	1. - 3.	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- určování času	2. - 3.	
	- převádění jednotek času		

- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - orientace a čtení matematických zápisů	1. - 3.	
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- pohyb na číselné ose - práce s údaji (ceník)	2. - 3.	
Geometrie v rovině a v prostoru			
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru	1. - 3.	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.
	- rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh		
	- tělesa - krychle, kvádr, koule	3.	
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm	2. - 3.	
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- modelování geometrických útvarů podle zadání	1. - 3.	
- narýsuje trojúhelník a kružnice – užívá jednoduché konstrukce	- rýsování základních geometrických tvarů	3.	

Oblast:	Předmět:		Období:		
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		4 – 5.		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata		
Číslo a početní operace					
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- principy asociativnosti a komutativnosti	4. - 5.			
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- sčítání a odčítání čísel do 100 000 - násobilka - písemné násobení dvojčiferným a trojčiferným číslem - dělení jednociferným číslem - dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	4.	Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání		
	- sčítání a odčítání čísel do milionu - písemné násobení jednociferným až čtyřčiferným číslem - dělení dvojčiferným číslem			5.	
	- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel				- zaokrouhlování na 1000, 100, 10 - kontroly výpočtů
		- zaokrouhlování na 1 000 000, - 100 000, 10000, kontroly výpočtů			5.
		- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel		- slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	4.- 5.
	Závislosti, vztahy a práce s daty				
- vyhledává, sbírá a třídí data	- práce s daty	4. - 5.			
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	4.			
Geometrie v rovině a v prostoru					

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- práce s geometrickými útvary	4.	
	- rýsování základních geom. útvarů	5.	
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	4.	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- sestrojí rovnoběžky a kolmice	- rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4.	
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- obsah čtverce, obdélníku, - jednotky obsahu	5.	
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- osová souměrnost	4.	

Oblast:	Předmět:		Období:
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - řeší aplikační úlohy na procenta 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis v desítkové soustavě, - početní operace, - zaokrouhlování <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvočíslo, číslo složené, násobek, - dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kriteria dělitelnosti <p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - početní operace <p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlomek, smíšené číslo, složený zlomek početní operace se zlomky <p>Poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr, měřítko plánu a mapy <p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - procento, promile, výpočet základu, - procentové části, počtu procent, jednoduché úrokování 	6. - 7.	<p>Mediální výchova</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>
<p>Závislosti , vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti 	<p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - trojčlenka <p>Slovní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - úlohy z praktického života, aritmetický průměr 	6. - 7.	<p>Mediální výchova</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>

<p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - určuje velikosti úhlu měřením a výpočtem - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině 	<p>Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník lichoběžník, rovnoběžník, rovnoběžníky, vzájemná poloha přímk v rovině (typy úhlů), shodnost – věty o shodnosti trojúhelníků <p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvádr, krychle, hranol <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - osa úsečky, osa úhlu, osová a středová souměrnost 	6. - 7.	<p>Mediální výchova</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh - řeší úlohy na prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a logické analogie 	6. - 7.	<p>Mediální výchova</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>

Oblast:	Předmět:		Období:
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním - formuluje a řeší reálné situac pomocí rovnic a jejich soustav - řeší jednoduché problémy a využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<p>Mocniny a odmocniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina - druhá odmocnina <p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz a jeho hodnota - výrazy s proměnnými - mnohočleny <p>Rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	8. – 9.	<p>Mediální výchova</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>

<p>Závislosti , vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<p>Závislosti a data</p> <ul style="list-style-type: none"> - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, aritmetický průměr <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravouhlá soustava souřadnic - přímá a nepřímá úměrnost - lineární funkce <p>Finanční matematika</p>	8. – 9.	<p>Mediální výchova</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>
<p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku; odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary(tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles a obraz jednoduchých těles v rovině 	<p>Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - kruh a kružnice - shodnost a podobnost <p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pythagorova věta <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - hranol, rotační válec, jehlan, - rotační kužel, koule <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice 	8. – 9.	<p>Mediální výchova</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje poznatky a dovednosti z různých tém. oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	8. – 9.	<p>Mediální výchova</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>

5.3 Informatika

5.3.1 Charakteristika předmětu Informatika

Charakteristika předmětu Informatika

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast „Informatika“ je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu INFORMATIKA.

Týdenní dotace na výuku informační a komunikační technologie je ve 4. a 5. ročníku jedna hodina týdně, v 6. až 7. ročníku 1 hodina týdně, v 8. ročníku je zavedena jako povinně volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy.

Vzdělávací oblast je rozdělena do čtyř oblastí:

- ***Data, informace a modelování***
- ***Algoritmizace a programování***
- ***Informační systémy***
- ***Digitální technologie***

Každá z oblastí je zastoupena ve výstupech 1. i 2. stupně a jejich cyklické zařazování vede k upevňování a rozšiřování učiva.

5.3.1.1 Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- vyhledává a třídí informace, propojuje je a systematizuje
- kriticky hodnotí své výsledky a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problému,
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení“
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí

Kompetence občanské

- respektuje pravidla pro práci s výpočetní technikou a řídí se řádem učebny výpočetní techniky
- dodržuje pravidla chování v digitálním prostoru

Kompetence pracovní

- bezpečně a účinně používá digitální zařízení
- využívá získaných znalostí pro vlastní rozvoj
- dodržuje vymezení pravidla a postupy
- využívá poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- v využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.3.1.2 Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika, kooperace, kompetence

Mediální výchova

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace □ umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich □ učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času vnímání autora mediálních sdělení

5.3.1.3 Učební osnovy

Oblast: INFORMATIKA	Předmět: INFORMATIKA		Období: 4. - 5. ročník
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	<ul style="list-style-type: none"> - Digitální zařízení - Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - Ovládání myši - Kreslení čar, vybarvování - Používání ovladačů - Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici - Editace textu - Ukládání práce do souboru - Otvírání souborů - Přehrávání zvuku 	4.	<p>Rozvoj schopnosti poznávání komunikace</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<ul style="list-style-type: none"> - Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Práce se soubory - Propojení technologií, internet - Sdílení dat, cloud - Technické problémy a přístupy k jejich řešení 	4.	<p>Rozvoj schopnosti poznávání komunikace</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<ul style="list-style-type: none"> - Piktogramy, emodži - Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce 	4.	<p>Rozvoj schopnosti poznávání komunikace</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p>

<p>-v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy</p> <p>-v programu najde a opraví chyby</p> <p>-rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát</p> <p>-rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj</p> <p>-vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky</p> <p>-přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky</p> <p>-rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit</p> <p>-cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kreslení čar - Pevný počet opakování - Ladění, hledání chyb - Vlastní bloky a jejich vytváření - Změna vlastností postavy pomocí příkazu - Náhodné hodnoty - Čtení programů - Programovací projekt 	5.	<p>Rozvoj schopnosti poznávání komunikace</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola - vnímání autora mediálních sdělení
<p>-v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy</p> <p>- v programu najde a opraví chyby</p> <p>- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát</p> <p>-vytvoří a použije nový blok</p> <p>-upraví program pro obdobný problém</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur - 	5.	<p>Rozvoj schopnosti poznávání komunikace</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola - vnímání autora mediálních sdělení
<p>-pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty</p> <p>-pomocí obrázku znázorní jev</p> <p>-pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Graf, hledání cesty - Schémata, obrázkové modely - Model 	5.	<p>Rozvoj schopnosti poznávání komunikace</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola - vnímání autora mediálních sdělení

Oblast:	Předmět:		Období:
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		6. - 7. ročník
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	<ul style="list-style-type: none"> - poznámkový blok, kalkulačka, WordPad - disketová a CD mechanika - práce s flash, MP3 - fotoaparát - scanner - počítačová grafika - počítačové sítě - vývoj informačních technologií - hodnota a relevance informací - různé informační zdroje - další způsoby komunikace 	6.	<ul style="list-style-type: none"> -rozvoj schopnosti poznávání -komunikace -kreativita, -hodnoty, postoje -praktická etika -stavba mediálních sdělení -fungování a vliv médií ve společnosti -vnímání autora mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické formě - ovládá práci s tabulkovými editory - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentace informací (PowerPoint) - multimédia - vytváření tabulek - jednoduché vzorce - ochrana práv k duševnímu vlastnictví - informační etika - obsah 	7.	<ul style="list-style-type: none"> -rozvoj schopnosti poznávání -komunikace -kreativita -hodnoty, postoje -praktická etika -mediální sdělení -fungování a vliv médií ve společnosti -vnímání autora mediálních sdělení -sebepoznání a sebepojetí -mezilidské vztahy -kooperace a kompetice

Oblast:	Předmět:		Období:
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	<ul style="list-style-type: none"> - Excel - pokročilé funkce - tvorba grafů - internet 	9.	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - komunikace - kreativita - hodnoty, postoje, praktická etika - stavba mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - vnímání autora mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> - internet - práce s tabletem - grafické programy 	8.volit.	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - komunikace - kreativita - hodnoty, postoje, praktická etika - sebepoznání a sebepojetí - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> - internet - práce s tabletem - grafické programy 	9.volit.	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - komunikace - kreativita - hodnoty, postoje, praktická etika - sebepoznání a sebepojetí - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice

2. stupeň

6. ročník

Oblast:	Předmět:		Období:
INFORMATIKA	INFORMATIKA		6. ročník
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Tematický celek RVP Data, informace a modelování – Kódování a šifrování dat a informací			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">• navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">• rozpozná zakódované informace kolem sebe• zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady• zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer• zakóduje v obrázku barvy více způsoby• zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů• zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu• ke kódování využívá i binární čísla		
Učivo Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Výukové metody a formy Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách		
Tematický celek RVP Informační systémy – Práce s daty			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">• získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat• sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost,	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">• najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)• odpoví na otázky na základě dat v tabulce• popíše pravidla uspořádání v existující tabulce		

případně navrhne její úpravu	<ul style="list-style-type: none"> doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů
Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse
Tematický celek RVP Informační systémy – Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Učivo Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách
Tematický celek RVP Digitální technologie - Počítače	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Učivo	Výukové metody a formy

<ul style="list-style-type: none"> • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	<p>Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad</p>
<p>Tematický celek RVP Algoritmizace a programování – Programování – vytváření scénáře</p>	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby •
<p>Učivo Vytvoření programu</p>	<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</p>

7. ročník

Oblast:	Předmět:		Období:
INFORMATIKA	INFORMATIKA		7. ročník
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Tematický celek RVP Algoritmizace a programování – Programování – opakování, vlastní bloky			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 		Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 	
Učivo Vytvoření programu Opakování Podprogramy		Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objeovávání, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	
Tematický celek RVP Data, informace a modelování – Modelování pomocí grafů a schémat			

<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
<p>Učivo Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p>	<p>Výukové metody a formy Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</p>
<p>Tematický celek RVP Algoritmizace a programování – Programování – podmínky, postavy a události</p>	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

<p>Učivo Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p>	<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objeovování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</p>
<p>Tematický celek RVP Data, informace a modelování – Kódování a šifrování dat a infromací</p>	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhuje a porovává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla
<p>Učivo Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO</p>	<p>Výukové metody a formy Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</p>

8. ročník

<p>Tematický celek RVP Algoritmizace a programování – Programování – větvení, parametry, proměnné</p>	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

<ul style="list-style-type: none"> • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	
<p>Učivo Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</p>

<p>Tematický celek RVP Algoritmizace a programování – Hromadné zpracování dat</p>	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
<p>Učivo Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</p>

9. ročník:

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování – Programovací projekty	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešenívybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problémuv blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnnéověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">řeší problémy sestavením algoritmuv blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problémuověří správnost programu, najde a opraví v něm chybydiskutuje různé programy pro řešení problémuvybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodnířeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních blokůhotový program upraví pro řešení příbuzného problémuzvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
Učivo Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby,	Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka

proměnné a seznamy	
<p>Tematický celek RVP Digitální technologie</p>	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
<p>Učivo Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Komprese a formáty souborů ● Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p>Sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ● Web: fungování webu, webová 	<p>Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad</p>

<p>stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <p>Digitální identita</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	
--	--

5.4 Člověk a společnost

5.4.1 Charakteristika oblasti

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost se realizuje ve vzdělávacích předmětech dějepis a výchova k občanství.

Společné cíle těchto předmětů:

- seznámit žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života
- vytvářet pozitivní občanské postoje a dovednosti nezbytné pro mezilidské vztahy
- vést prevenci sociálně patologických jevů, k ochraně přírodního a kulturního prostředí

5.4.2 Charakteristika předmětu Dějepis

Oblast je zařazena na 2. stupni základní školy od 6. do 9. ročníku po dvou vyučovacích hodinách týdně. Vědomosti získané v rámci této vzdělávací oblasti mají být ve vztahu k reálnému životu. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa a stává se tak přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se. Jde především o poznávání podstaty existence člověka.

Vyučuje se ve třídách, počítačové učebně a rámci možností bude zařazována i výuka v terénu: návštěvy muzeí, dějepisné exkurze.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žáci využívají digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků při práci s historickými zdroji a prameny,

s dějepisnými portály a dostupnými online dějepisnými kanály a pořady, což přispívá k porozumění a ke kritickému hodnocení historických jevů a problémů. Funkční využívání digitálních technologií ve výuce dějepisu poskytuje nové možnosti v rámci přípravy na výuku a při řízení vlastní výuky. Slouží k nastolení vhodné motivace žáků a následně k vlastnímu vyhledávání, sdílení, analýze a ke kritickému hodnocení historických zdrojů, pramenů a databází. Digitální technologie také pomáhají ve výuce dějepisu rozvíjet dovednosti žáků v oblasti vzájemné komunikace, zejména při vlastních interpretacích a prezentacích historických událostí, jevů a procesů. Tím se zvyšuje aktivizace žáků při práci s informacemi, což napomáhá všestrannější a rychlejší orientaci žáků v událostech moderních dějin a současného světa. Žáci se při práci s digitálními technologiemi učí respektovat autorství zdrojů a informací.

5.4.2.1 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- chápat probírané oblasti v dějepisném kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů
- dějepis, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií, svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- snažit se souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu, naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit, respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj a profesní orientaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

5.4.2.2 Zařazená průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- občan, občanství, společnost a stát
- jsme Evropané

Výchova demokratického občana

- -principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova

- lidské vztahy
- princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ

Mediální výchova

- interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
- fungování a vliv médií ve společnosti

Osobnostní a sociální výchova

- sociální rozvoj
- mezilidské vztahy

5.4.2.2 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS		6 – 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	- historie, archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí - muzea, knihovny, CVČ	6.	
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	- vývoj člověka - lovec, zemědělec, řemeslník a vývoj jeho náboženských představ	6.	
- objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	- faktory, které ovlivňují vývoj společnosti (poloha, podnebí...)		
- uvede příklady archeologických kultur na našem území	- doba kamenná, bronzová a železná	6.	
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	- starověké civilizace - Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie	6.	

<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> - antické Řecko a Řím - Athény, Sparta, Alexandr Veliký, království x republika x císařství, náboženství 	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj- - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - -Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - -křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - -struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - -kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám 			
<ul style="list-style-type: none"> - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - feudalismus, vývoj středověké společnosti - kulturní slohy 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky 	<ul style="list-style-type: none"> - renesance, humanismus, stav a vývoj středověké společnosti, husitství, reformace x protireformace, zámořské objevy, počátky dobývání světa a důsledky objevů 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	<ul style="list-style-type: none"> - husitství 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	<ul style="list-style-type: none"> - Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci a Habsburkové na českém trůně 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - třicetiletá válka 	7.	

- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	- historie a státní zřízení ve Francii, Anglii, Rusku a habsburské říši	7.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- románský, gotický sloh	7.	
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- státní symboly a jejich používání, státní svátky, památná místa na našem území, vlastenectví a nacionalismus	6. - 7.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- na základě probrané látky 6. a 7. ročníku	6. - 7.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají		6. - 7.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- práce s informacemi, prostředky masové komunikace, média	6. - 7.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti
Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- industrializace a její důsledky pro společnost, sociální problémy 18. a 19. století	8.	
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	- velká francouzská revoluce, změna společenské struktury společnosti, průmyslový rozvoj	8.	
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- národní obrození, revoluční rok 1848 v Evropě a u nás	8.	
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	- vznik USA, vývoj ve Francii, sjednocení Itálie a Německa	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané

<p>- na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy</p>	<p>- vznik Rakousko-Uherska, vznik hnutí, spolků, politických stran; konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, občanská práva</p>	<p>8.</p>	<p>Výchova demokratického občana – občan, občanství. společnost a stát</p>
<p>- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světě včetně důsledků. Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p>	<p>- kolonialismus, monopoly, konflikty mezi velmocemi, průmyslová revoluce</p>	<p>8.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Jsme Evropané</p>
<p>- na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<p>- příčiny a vznik 1. a 2. sv. války, politické, sociální a kulturní důsledky válek</p>	<p>8.- 9.</p>	
<p>- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p>	<p>- demokracie, totalitní režimy, hospod.krise</p>	<p>8. - 9.</p>	<p>Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a rozhodování</p>
<p>- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p>	<p>- antisemitismus, rasismus, holocaust</p>	<p>8. - 9.</p>	<p>Multikulturní výchova - princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ</p>

- zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, - politické, hospodářské a kulturní prostředí	- vznik ČSR a jeho vývoj do roku 1948	9.	
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.	- ukončení 2. sv. války, rozdělení světa, studená válka	9.	
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce.			
- posoudí postavení rozvojových zemí.	- 60.a 70. lét - boj za nezávislost jednotlivých států ve světě, rozpad koloniálního systému	9.	
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	- revoluce 1989, vznik ČR a jeho postavení ve světě, faktory pro zdravý vývoj světa	9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - mezilidské vztahy

5.4.3 Charakteristika předmětu *Výchova k občanství*

Vyučuje se od 6. do 9. ročníku s následující hodinovou dotací: 6. - 9. ročník 1 hodina týdně, výuka probíhá většinou ve třídách, výjimečně mimo školu, dle potřeby ve skupinách v 45 minutových hodinách.

Prostřednictvím vlastních prožitků si žáci vytvářejí pozitivní hodnotový systém, orientují se v různých situacích každodenního života, respektují ostatní národy a etnika, uvědomují si vlastní identitu a identitu druhých, rozvíjejí sebepoznání a sebehodnocení, vytvářejí si pozitivní vztahy k opačnému i stejnému pohlaví ve škole, v rodině a ve společnosti.

Uplatňují vhodné prostředky komunikace k vyjádření vlastních myšlenek, citů a k přiměřenému obhajování svých práv.

Seznamují se se světem financí a hospodaření, získávají orientaci v prostředí politických institucí a orgánů, včetně činností armády a možností zapojení jedinců do veřejného života. Žáci rozvíjejí svoje občanské a právní vědomí, smysl pro odpovědnost jedince za vlastní názory, chování, jednání a jejich důsledky a aktivně se podílejí na demokratické společnosti.

Žáci se učí zodpovědnému, respektujícímu a etickému používání digitálních technologií uvědomují si rizika spojená s jejich používáním.

5.4.4 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel upřednostňuje různé aktivity, vede žáky k samostatnosti, tvořivosti a k vyhledávání a třídění informací
- učitel učí žáky pracovat s fakty a informacemi
- učitel učí žáky plnit plánovitě zadané úkoly

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k rozpoznání problému a jeho následnému řešení
- učitel předkládá modelové situace a vede žáky k optimálnímu řešení

- učitel zadává úkoly k posílení schopností žáků využít vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

- učitel motivuje žáky k vytvoření vlastního názoru a k zapojení se do diskuse
- učitel učí žáky slušně se vyjadřovat

Kompetence sociální a personální:

- učitel posiluje u žáků uvědomění si vlastní hodnoty a vážení si lidského života
- učitel uplatňuje pravidla slušného a ohleduplného chování a navazuje situace, ve kterých se žáci mohou prosadit jako aktivní občané

Kompetence občanské

- učitel učí žáky podřizovat se pravidlům při plnění úkolů
- učitel zapojuje žáky do skupinové práce tak, aby se každý mohl svobodně vyjádřit
- učitel podporuje účast žáků na třídních akcích
- učitel seznamuje žáky s životem a kulturou, zvyky a tradicemi v jiných zemích

Kompetence pracovní

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k učení, práci a zodpovědnost při volbě povolání
- učitel vede žáky k systematickosti a odpovědnosti za plnění úkolů

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- učitel vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- učitel podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí
- učitel vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- učitel podporuje žáky, aby dodržovali autorská práva a citovali informační zdroje a motivuje je k využívání digitálních technologií pro průzkumy, ankety a šetření zaměřené na život ve škole a v obci

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- osobnostní rozvoj - sebepoznávání a sebepojetí (6. a 7. ročník), seberegulace a sebeorganizace (6. a 7. ročník), psychohygienu (6. a 7. ročník)
- Sociální rozvoj - poznávání lidí (6. a 7. ročník) a mezilidské vztahy (9. ročník)
- Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (6. ročník)

Výchova demokratického občana

- občan, občanská společnost a stát (8. ročník)
- formy participace občanů v politickém životě (7. - 9. ročník)
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (7. - 9. ročník)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (6. - 9. ročník)
- objevujeme Evropu a svět (8. a 9. ročník)

- jsme Evropané (6. - 9. ročník)

Multikulturní výchova

- kulturní diference (6. a 7. ročník)
- lidské vztahy (6. a 7. ročník)
- etnický původ (8. a 9. ročník)
- multikulturalita (6. a 7. ročník)
- princip sociálního smíru a solidarity (8. a 9. ročník)

Environmentální výchova

- ekosystémy (6. a 7. ročník)
- základní podmínky života (6. a 7. ročník)
- lidské aktivity a problémy životního prostředí (8. a 9. ročník)
- vztah člověka k prostředí (8. a 9. ročník)

Mediální výchova

- kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení (6. a 7. ročník)
- fungování a vliv médií ve společnosti (6. a 7. ročník)
- práce v realizačním týmu (6. - 9. ročník - formou projektů)

5.4.3.9 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	člověk ve společnosti	6. - 7.	OSV - sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, MuV - kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život		
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku		
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny		
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace lidská setkání – přirozené a sociální		

<p>- rozpoznává netolerantní a rasistické projevy chování a zaujímá aktivní postoj proti lidské nesnášenlivosti</p>	<p>rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti vztahy mezi lidmi–osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti zásady lidského soužití–morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování</p>		
<p>- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<p>člověk jako jedinec</p> <p>podobnost a odlišnost lidí–projevy chování, osobní vlastnosti vnitřní svět člověka - systém osobních hodnot, stereotypy v posuzování druhých lidí</p>	<p>6. – 7.</p>	<p>OSV - seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, morální rozvoj</p>
<p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady</p> <p>- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p>	<p>stát a hospodářství</p> <p>majetek, vlastnictví–formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví hospodaření –rozpočet domácnosti</p>	<p>6. - 7.</p>	<p>VEGS - Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané</p>
<p>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých</p>	<p>stát a právo</p> <p>právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; obrana státu</p> <p>principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>lidská práva–základní lidská práva, jejich ochrana</p>	<p>6. a 7.</p>	<p>MeV - fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<p><i>uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy, osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci (převědno do 9. ročníku)</i></p>			<p>VDO - formy, participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<p>- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>			
<p>- rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady (přesun do 9. ročníku)</p>			

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit i jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi - popíše jak lze usměrňovat vlastnosti, rozvíjet přednosti, překonávat nedostatky 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk jako jedinec podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál vnitřní svět člověka–vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí osobní rozvoj–životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	8.	OSV - mezilidské vztahy MuV - etnický původ, solidarita
<ul style="list-style-type: none"> - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví - vysvětlí funkci bank - rozlišuje zdroje příjmů a výdaje státu - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu, služeb - vyloží podstatu fungování trhu na základě zákona nabídky a poptávky 	<ul style="list-style-type: none"> - stát a hospodářství majetek, vlastnictví–formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní peníze – formy placení banky a jejich služby –aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; 	9.	

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje typy a formy států - rozlišuje složky státní moci ČR - objasní demokratický způsob řízení státu - objasní význam právní úpravy vlastnictví, pracovního poměru, manželství - rozlišuje a porovnává právní ochranu občanů 	<p>- stát a právo</p> <p>právní základy státu - Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>principy demokracie</p> <p>lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	<p>8. a 9.</p>	<p>VDO - principy demokracie jako formy vlády, formy participace občanů v politickém životě</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU - uvede významné mezinárodní organizace, k nimž má ČR vztah - uvede příklady globalizace, klady a zápory - vyjádří osobní názor na globální problémy světa - objasní souvislost globálních a lokálních problémů, uvede příklady řešení v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorizmu a zaujme postoj k jeho potírání - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky 	<p>- mezinárodní vztahy</p> <p>- globální svět</p> <p>evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p>	<p>9.</p>	<p>VMES - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</p> <p>EnV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

5.5 Člověk a jeho svět

5.5.1 Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je určena pro všechny ročníky 1. stupně. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury a techniky. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné souvislosti a vztahy a utváří si tak prvotní ucelený obraz světa.

Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Jsou zde zařazeny vzdělávací oblasti:

- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda

Prvouka se vyučuje v prvním a druhém ročníku 2 hodiny týdně a ve 3. ročníku 3 hodiny týdně. Přírodověda se vyučuje ve čtvrtém a pátém ročníku 1 hodinu týdně a vlastivěda ve čtvrtém a pátém ročníku 2 hodiny týdně. Vzdělávací obsah těchto předmětů je členěn do pěti tematických celků:

- Místo, kde žijeme (domov, škola, obec, vlast, Evropa a svět)
- Lidé kolem nás (rodina, společnost, právo a spravedlnost)
- Lidé a čas (orientace v čase, současnost a minulost v našem životě)
- Rozmanitost přírody (naše Země, živá, neživá příroda, rovnováha v přírodě a její ochrana)
- Člověk a jeho zdraví (lidské tělo, péče o zdraví, situace hromadného ohrožení)

Nejčastěji je výuka realizována pomocí různých metod a forem práce – práce ve skupinách, komunikativní kruhy, projektová výuka, vycházky, exkurze, vyhledávání a práce s informacemi.

Výuka těchto předmětů je realizována v kmenových třídách, v počítačové učebně a v terénu. Součástí výuky jsou různé exkurze (planetárium, muzea, úřady...). Do výuky jsou také zařazeny krátkodobé, dlouhodobé nebo celoškolské projekty.

5.5.1.1 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby vnímali a rozpoznali problémové situace ve škole i mimo ni,
- učit je správně se rozhodnout, žáci se učí vyhledávat informace vhodné k řešení problému ukázat žákům různé zdroje informací a vést je k ověřování správnosti řešení problémů

Kompetence komunikativní

- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na společnost, přírodní jevy a historické události – používání správné terminologie
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke vzájemné spolupráci – ve dvojicích, skupinách – při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v zadané oblasti
- naučit žáky respektování různých názorů, budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- vést žáky k respektování pravidel
- vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů
- motivovat žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody

Kompetence pracovní

- seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů
- poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Digitální kompetence

- žáci vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržují pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě
- rozpoznají ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- formulují a dodržují zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozeznat nebezpečí v digitálním prostředí a vybrat informace, které o sobě může zveřejnit

- porovnat na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídit organismy do známých skupin, využívat k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních

5.5.1.1 Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu a Kreativita
- Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy a komunikace
- Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola – jen ve smyslu spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy a Etnický původ.

Enviromentální výchova

- Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí

5.5.1.2 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PRVOUKA		1. – 3.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- osobní bezpečí ve škole i mimo ni - nebezpečné situace	1. - 3.	Rozvoj schopnosti poznávání. Mezilidské vztahy
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- název obce a jejích částí - význačné orientační body, historická a památná místa v obci	2. - 3.	Rozvoj schopnosti poznávání
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- rozdíl mezi městským a vesnickým prostředím	3.	Rozvoj schopnosti poznání. Řešení problémů
Lidé kolem nás			
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a	- rodina, domov, vlast - vztahy mezi členy rodiny	1. - 2.	Mezilidské vztahy

vztahy mezi nimi	- pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů		
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce	2.	Mezilidské vztahy
	- různá povolání		
	- volný čas a jeho využití		
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- vztahy mezi lidmi	1. - 3.	Mezilidské vztahy. Rozvoj schopnosti poznání Psychohygienu
	- osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům		
Lidé a čas			
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti přítomnosti i budoucnosti	- proměny způsobu života a základní orientace v čase	1. - 3.	Psychohygienu
	- den, týden, měsíc, rok		
	- státní svátky a významné dny		
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, kde žije	- minulost, přítomnost a budoucnost, kultura a historie naší obce, města	3.	Rozvoj schopnosti poznávání
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- region, báje a pověsti	2. - 3.	Řešení problémů

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PŘÍRODOVĚDA		4. - 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozmanitost přírody			
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- živá a neživá příroda, vztahy - voda a vzduch, pojem ozónová díra - horniny a nerosty	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- Země, vesmír, den a noc, roční období - otáčení Země kolem osy, Slunce	4. - 5.	
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- fauna a flora v jednotlivých podnebných pásích, přizpůsobivost organismů (Čítanka vlastivědy) - ekosystémy	4. - 5.	Environmentální výchova - ekosystémy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- dělení organismů, práce s atlasy a klíči (rostliny, živočichové, houby)	4. - 5.	Environmentální výchova – základní podmínky života

- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- člověk a příroda – ekologie - pravidla chování v přírodě - pobyt v chráněném území	5.	
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- pokusy - postup práce, výstupy	4.	
Člověk a jeho zdraví			
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	- péče o zdraví, lidské tělo – orgány - srdce a krevní oběh - smyslové orgány - soustava – dýchací, trávicí a vylučovací	5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- vývoj člověka- etapy vývoje	5.	
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- denní režim - plánování, uspořádání času - správná výživa - aktivní odpočinek	5.	Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena,
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	- chování v krizových situacích - důležitá telefonní čísla - pravidla 1. pomoci - praktická cvičení	5.	Osobnostní a sociální výchova –osobnostní rozvoj - psychohygiena
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- drogy - prevence, návykové látky	5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace, sebeorganizace
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- zdravotní osvěta	5.	
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	5.	
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- sexuální výchova - rodina a partnerství - biologické a psychologické změny v dospívání	5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	VLASTIVĚDA		4. - 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- orientace v místě bydliště a na mapě - minulost a současnost obce	4.	

- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- práce s kompasem a mapou	4.	
	- určování světové strany v přírodě		
- rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	- orientace podle náčrtů, plánů a map	4. - 5.	Enviromentální výchova - vnímání vztahů člověka a přírody
	- zeměpisné pojmy (nadmořská výška, barvy na mapě, měřítko)		
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje	4.	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola
	- Evropa - státy a města - pohoří, nížiny, vodstvo, státy, města, hospodářství	5.	
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- předávání osobních zkušeností z cest	5.	Multikulturní výchova – kulturní diference
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky	4. - 5.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě
Lidé kolem nás			
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- mezilidské vztahy, pravidla slušného chování - postavení v rodině, v sociální skupině	4.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	- pravidla dialogu, komunikace, dodržování pravidel slušného chování, vzájemná úcta	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - osobní, společné, veřejné vlastnictví	4. - 5.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

5.6 Člověk a příroda

Oblast je do výuky zařazena na 2. stupni ZŠ. Zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Oblast zahrnuje povinné vyučovací předměty:

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis
- Přírodovědné praktikum jako povinně volitelný předmět – v 8. roč. po 1 hod. týdně

5.6.1 Charakteristika předmětu Chemie

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- práce ve skupinách, samostatně – nácvik jednoduchých laboratorních metod
- demonstrační pokusy.

Výuka probíhá ve třídách. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

5.6.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- systematicky pozoruje a zjišťuje chemické vlastnosti látek, jejich přeměny a podmínky, za kterých tyto přeměny nastávají, popisuje a hledá souvislosti mezi jevy
- správně používá chemické termíny, symboly a značky
- samostatně či ve skupinách formuluje závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémové situace související s učivem chemie
- volí různé způsoby řešení
- obhájí svá rozhodnutí

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- nachází příklady chemických dějů a jevů v běžné praxi, dokáže je aplikovat, vysvětluje jejich chemické podstaty

Kompetence komunikativní

- správně užívá speciálního chemického jazyka
- argumentuje
- při řešení úkolů komunikuje s ostatními

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje s ostatními při řešení úkolů
- smysluplně diskutuje o zadaném problému
- při řešení situací respektuje názory jiných

Kompetence občanské

- respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami a laboratorní řád
- dodržuje pravidla slušného chování
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- chová se zodpovědně v krizových situacích (přivolání pomoci a poskytnutí první pomoci)

Kompetence pracovní

- bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla a povinnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- využívá poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

- využívá vhodných digitálních technologií při sběru dat o zkoumaných vlastnostech látek a chemických jevech a informací v elektronických zdrojích
- porovná získané informace s dalšími zdroji a kriticky vyhodnotí relevantní digitální data, bezpečně a přehledně uchová získaná data a informace ve vytvořených archivech a roztřídí je tak, aby je v budoucnu dokázal při dalším učení využít
- využívá vhodných digitálních technologií při plánování, sestavování a provádění chemického experimentu
- sdílí s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či pozorované experimentální činnosti a volí vhodné komunikační prostředky

Zařazená průřezová témata

Enviromentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Osobnostní a sociální výchova

- Seberegulace a sebe organizace

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.6.3.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A PŘÍRODA	CHEMIE		8.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- Vlastnosti látek	8.	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- Nebezpečnost chemických látek		
- rozlišuje směsi a chemické látky - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	- Směsi	8.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- Oddělování složek směsí		
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- Stavba atomu	8.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí MeV- Kritické čtení a vnímání med. sdělení
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	- Chemická vazba		
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- Periodická soustava prvků - Vzduch - Kyslík - Vodík - Halogeny - Křemík - Polovodiče - Alkalické kovy - Kovy - Uhlík		
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- Chemická reakce		

- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- Kyseliny - Hydroxidy - Měření kyselosti a zásaditosti roztoků	8.	
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- Kyseliny - Hydroxidy - Halogenidy - Oxidy - Sulfidy - Soli		EV - Lidské aktivity a problémy živ.prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- Kyseliny - Hydroxidy - Halogenidy - Oxidy - Sulfidy - Soli		MeV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- Uhlík - Uhlovodíky		
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- Deriváty uhlovodíků - Soli karboxylových kyselin		
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- Halogenidy - Oxidy - Sulfidy		EV - Lidské aktivity a problémy živ.prostředí
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	- Soli		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A PŘÍRODA	CHEMIE		9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- orientuje se v přírodních látkách a uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	<ul style="list-style-type: none"> - Lipidy - Sacharidy - Kvašení - Bílkoviny - Nukleové kyseliny - Vitamíny - Hormony - Alkaloidy - Drogy - Doping 	9.	OSV - Seberegulace a sebeorganizace EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	<ul style="list-style-type: none"> - Endotermické a exotermické děje - Látkové množství - Enzymy - Katalyzátory a inhibitory - Redoxní děje - Hoření - Koroze - Elektrolýza - Řada napětí kovů - Galvanický článek, akumulátory - Typy chemických reakcí 		
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	9.	MeV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti a vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- Základní chemické výpočty		
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení			
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- Chemická výroba	9.	
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- Mimořádné události, havárie, úniky chemických látek	9.	

- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- Hoření	EV - Lidské aktivity a problémy živ. prostředí
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- Trvale udržitelný rozvoj	
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi		
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů	- Fotosyntéza - Bílkoviny - Lipidy - Sacharidy	
- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu		
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- Výroba paliv a energií	

5.6.2 Charakteristika předmětu Přírodopis

Cílem předmětu je naučit žáky chápat souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi a vzbudit v nich zájem o přírodu a její ochranu. Předmět je vyučován od 6. do 9. ročníku, většinou v kmenových třídách, nebo v počítačové učebně.

Hodinová dotace: 6. ročník 2 hodiny týdně, 7. ročník 1 hodina týdně, 8. ročník 2 hodiny týdně, 9. ročník 1 hodina týdně.

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáky se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami
- Skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- Přírodovědné vycházky s pozorováním
- Krátkodobé projekty

5.6.2.1 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané symboly, termíny a znaky
- v týmu nebo i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky
- vyhledávat požadované údaje

Kompetence k řešení problémů

- hledat vlastní postupy při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhájit

Kompetence komunikativní

- vyjadřovat se a obhajovat svoje názory
- při společné práci komunikovat
- sestavovat grafy

Kompetence sociální a personální

- stanovit pravidla pro práci skupiny a dodržovat
- řešením úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení

Kompetence občanské

- dodržovat zdravý životní styl
- dodržovat předem stanovená pravidla
- dokázat poskytnout podle svých schopností a možností účinnou pomoc
- chápat základní ekologické souvislosti a problémy životního prostředí

Kompetence pracovní

- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce
- naučit se bezpečně používat pomůcky
- naučit se stanovit kritéria a hodnocení vlastní práce

Kompetence digitální

- **aktivně využívat digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody**
- **na základě osvojených poznatků a zkušeností z přírodopisu kriticky hodnotit informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci**

5.6.2.2 Zařazená průřezová témata

Environmentální výchova

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Ekosystémy

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Vztah člověka k prostředí
- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Sebepoznání a sebepojetí

5.6.2.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Obecná biologie			
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	6. - 7.	EV - Základní podmínky života
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	6. - 7.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (výroba léků)
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití		
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka			
Houby			
- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	6. - 7.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zásady správného sběru hub) OSV - Rozvoj schopností poznávání (jednotlivé druhy hub)
- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	- houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami		
- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- lišejníky-stavba, symbióza, výskyt, význam		

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Biologie rostlin			
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	6. - 7.	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání (jednotlivé druhy rostlin)
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování		EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky a kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky		EV - Ekosystémy (les, louka, vodní prostředí - společenstva rostlin, které zde žijí)
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- význam rostlin a jejich ochrana	6. - 7.	EV -Vztah člověka k prostředí
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí			
Biologie živočichů			
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	-stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	6. - 7.	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání (jednotlivé druhy živočichů)
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)		EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva		EV - Ekosystémy (les, louka, vodní prostředí - společenstva živočichů, kteří zde žijí)
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- projevy chování živočichů		EV -Vztah člověka k prostředí

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Praktické poznávání přírody			
- aplikuje praktické metody poznávání přírody	- praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů	6. - 7.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- významní biologové a jejich objevy		EV - Vztah člověka k prostředí
Biologie člověka			
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka		OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti	8. - 9.	EV - Základní podmínky života
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	8. - 9.	OSV - Sebezpoznaní a sebepečení
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- životní styl - pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka		
Genetika			
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	8. - 9.	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů			
Neživá příroda			

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> - Země - vznik a stavba Země, vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí) - nerost a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků 		<p>EV - Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	<ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní geologické procesy - vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky 		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - půdy - složení, vlastnosti a význam půdy - podnebí a počasí ke vztahu k životu (význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka) - mimořádné události způsobené přírodními vlivy –příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>8. - 9.</p>	

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Základy ekologie			
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	8. - 9.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- rozlišuje a uvede příklady systému organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na příkladu základní princip existence živých a neživých složek systému	- ochrana přírody a životního prostředí		EV - Vztah člověka k prostředí
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam		8. - 9.	EV - Ekosystémy

5.6.3 Charakteristika předmětu Zeměpis

Cílem předmětu zeměpis je orientovat se v současném světě (geografické rozdělení světa, základní znalost kulturně-politické a ekonomické situace světa).

Předmět zeměpis se realizuje v 6. – 9. ročníku v počtu 6 hodin takto:

- 6. ročník – 2 hodiny týdně
- 7. ročník – 1 hodina týdně
- 8. ročník – 1 hodina týdně
- 9. ročník – 2 hodiny týdně

Předmět je vyučován většinou v kmenových třídách, počítačové učebně nebo v terénu.

5.6.3.1 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vyhledává a systematicky třídí a hodnotí získané informace
- operuje se znaky a symboly na mapách

Kompetence k řešení problémů

- orientuje se v příčinách politické a ekonomické situace jednotlivých kontinentů
- uvědomuje si dopad negativních vlivů na společnost a životní úroveň obyvatel
- problémy globalizace a jedná jako součást multikulturní společnosti

Kompetence komunikativní

- pracuje s odbornou literaturou a audiovizuální technikou
- domlouvá se na východiscích a zpracovává prezentaci, referát

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině a drží se tématu
- je tolerantní k názoru jiných

Kompetence občanské

- chápe dopad činnosti lidské společnosti na životní prostředí
- respektuje jiné kultury a jejich tradice

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

5.6.3.2 Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání – 6. ročník
- Sebepoznání a sebepojetí – 9. ročník
- Hodnoty, postoje, praktická etika – 9. ročník

Environmentální výchova

- Ekosystémy – 9. ročník
- Základní podmínky života – 8. a 9. ročník
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – 6. a 7. ročník
- Vztah člověka k prostředí – 9. ročník

5.6.3.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS (geografie)		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Geografické informace , zdroje dat. Kartografie a topografie - hodnotí geografické informace z vhodných informačních zdrojů - používá základní geografickou terminologii	Geografická kartografie a topografie - zeměpisné souřadnice, - měřítko map, - práce s mapou	6.	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního

			prostředí
<p>Přírodní obraz Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<p>Země jako vesmírné těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvar, velikost a pohyby Země, <p>Přírodní sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> - litosféra - atmosféra - hydrosféra - pedosféra - biosféra 	6.	Základní podmínky života
<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Světadíly a oceány</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afrika - Amerika - Antarktida - Atlantský oceán - Indický oceán - Tichý oceán - Austrálie a Oceánie - Asie - Severní ledový oceán 	6. – 7.	
<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<p>Krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidé v ohrožení - jak lidé využívají přírodu 	6.	
<p>Terénní geografická výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny</p>	6.	

Oblast:	Předmět:		Období:
Člověk a příroda	Zeměpis (geografie)		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Geografické informace, zdroje dat., kartografie a topografie		9.	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Hodnoty, postoje, praktická etika Enviromentální výchova Ekosystémy
- hodnotí geografické informace z vhodných informačních zdrojů - používá základní geografickou terminologii	Geografická kartografie a topografie - práce mapou		
Regiony světa		8.	
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Světadíly - Evropa - Regiony Evropy		

<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí na přiměřené úrovni organizaci světové populace, rozložení, strukturu a pohyby - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, základní znaky sídel - zhodnotí a lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje - porovnává hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa - lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny v konkrétních světových regionech 	<p>Globalizace</p> <p>Kulturní rozmanitost lidstva</p> <p>Mezinárodní migrace</p> <p>Osídlení</p> <p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> -zemědělská výroba - průmysl - doprava - služby - cestovní ruch 	<p>9.</p>	
--	--	-----------	--

<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s ekologií chráněných území - uvádí na vybraných příkladech důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<p>Ochrana životního prostředí</p>	<p>8.</p>	
<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezi místní oblast - hodnotí přiměřeně přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí a porovnává přiměřeně přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách kraje ČR z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působení ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích a organizacích 	<p>Česká republika</p> <p>Regiony ČR</p> <p>Místní region</p>	<p>8. – 9.</p>	<p>Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - určování světových stran - pohyb podle mapy <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní katastrofy – opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích 	<p>8. - 9.</p>	

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu; kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho

projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp. V etapě základního vzdělávání je oblast

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory:

- hudební výchova
- výtvarná výchova

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

5.7.2 Charakteristika předmětu Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat

1. stupeň

- předmět se vyučuje 1 hodinu týdně
- žáci se seznamují s výrazovými prostředky a s hudebním jazykem. Výuka probíhá ve kmenových třídách

2. stupeň

- Hudební výchova se vyučuje rovněž 1. hodinu týdně
- žáci nalézají vztahy mezi jednotlivými druhy umění
- připomínají se historické a společenské souvislosti
- výuka probíhá ve kmenové třídě 2. st., která je vybavena pomůckami pro výuku HV (klavír, audio přehrávač, nástěnné obrazy, portréty skladatelů...)

Obsah vzdělávacího oboru – učivo 1. stupně:

Vokální činnost

- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti)
- hudební rytmus
- intonace, vokální improvizace (hudební hry)

Instrumentální činnost

- hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář)
- rytmizace
- notace

Hudebně-pohybové činnosti

- taktování
- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny

Poslechové činnosti

- kvality tónů
- vztahy mezi tóny
- hudební výrazové prostředky

Obsah vzdělávacího oboru – učivo 2. stupně

Vokální činnosti

- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti)
- hudební rytmus
- intonace, dvojhlas, vícehlas
- reprodukce a orientace v notovém záznamu
- rozvoj hud. sluchu a představivosti

Instrumentální činnost

- hra na hudební nástroje (nejen Orffův instrumentář)
- notace (též pomocí počítačových programů)
- tvorba doprovodů pro hudebně – dramatické projevy

Hudebně-pohybové činnosti

- pohybový doprovod znějící hudby
- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny
- orientace v prostoru (tanec)

Poslechové činnosti

- dílo a jeho autor
- hudební styly a žánry
- hudební formy
- hudba vokální x instrumentální

5.7.2.1 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- poskytujeme žákům přístup k mnoha zdrojům informací a využíváme je ve výuce

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce

Kompetence pracovní

- pracujeme s žáky na vytváření projektů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry
- otevíráme žákům možnost volby vhodných výtvarných a hudebních vyjadřovacích prostředků
- rozvíjíme kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování
- poskytnout žákům prostor k vlastnímu kulturnímu projevu
- reagovat na prožitý estetický zážitek

Kompetence občanské

- učit v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro tvořivost
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojili do kulturního dění ve škole a obcích
- budovat v dětech potřebu ochrany kulturního dědictví

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení svých pracovních postupů
- chápe význam digitálních technologií pro společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- aplikace a služby využívá při učení i při zapojení do života školy a společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít

5.7.2.2 Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- kreativita

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- jsme Evropané

Multikulturní výchova

- kulturní diference

Mediální výchova

- vnímání autora mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení

5.7.2.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA		1. – 3.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
-zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- správné dýchání a správná výslovnost - rozvoj hlasového tónu - rozšíření hlasového rozsahu	1. - 3.	
-rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
-využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra nejjednodušších doprovodů (Orffovy nástroje)	1. - 3.	
-reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- vyjadřuje hudbu pohybem - taktování - hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání)	1. - 3.	
-orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	- notová osnova, houslový klíč, nota: čtvrtěová, půlová a celá; pomlka	2. - 3.	
-rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; -chápe roli posluchače	- hudební styly a žánry- hudba vážná, lidová - poznávání hudebních nástrojů	1. - 3.	
-rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy,objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba	3.	

Oblast:	Předmět:		Období:
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA		4. – 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových a mollových tóninách - při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - správné dýchání, výslovnost - nasazení a tvorba tónu - dynamicky odlišený zpěv - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena - kánon 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj-kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis rytmického schématu písně - orientace v hotovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce 		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce motivů jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů Orffova instrumentáře - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně - hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď 		
<ul style="list-style-type: none"> - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby reakce na změny v proudu znějící hudby 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe roli posluchače 	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 		

Oblast:	Předmět:		Období:
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné hlasová hygiena	6. - 7	
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody	- rytmické a melodické zákonitosti	6. - 7.	
- se orientuje v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně na základě svých schopností realizuje	- notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby	6. - 7.	
- se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá určité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam k hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- analýza významných prvků skladby	6. - 7.	
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbou do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- hudební dílo, autor, doba vzniku, život autora - nejméně 3 osobnosti z období baroka, 3 osobnosti z období klasicismu a 2 čeští autoři romantismu	6. - 7.	Výchova k myšlení v evropských souvislostech- Jsme Evropané
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- módnost a modernost	6. - 7.	

Oblast:	Předmět:		Období:
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených v sociálních vztazích, nelézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté, respektování záměrů autora - veřejná prezentace, proměny obsahu v různých rovinách - historická, kulturní a sociální	8. - 9.	Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné	8. - 9.	
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché improvizace	- rytmické zákonitosti	8. - 9.	
- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu	8. - 9.	
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti převede jednoduchou pohybovou vazbu	- různé druhy tanců, tanec společenský, scénický, lidový, taneční kroky, pantomima - alespoň 3 autoři baletu	8. - 9.	
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšitelnou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- hudební dílo a jeho autor, doba vzniku, život autora - nejméně 3 osobnosti	8. - 9.	
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- módnost a modernost, kýč, provázanost, inspirace	8. - 9.	

Oblast:	Předmět:		Období:
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné hlasová hygiena	6. - 7	
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody	- rytmické a melodické zákonitosti	6. - 7.	
- se orientuje v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně na základě svých schopností realizuje	- notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby	6. - 7.	
- se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá určité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam k hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- analýza významných prvků skladby	6. - 7.	
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbou do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- hudební dílo, autor, doba vzniku, život autora - nejméně 3 osobnosti	6. - 7.	Výchova k myšlení v evropských souvislostech- Jsme Evropané
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- módnost a modernost	6. - 7.	

Oblast:	Předmět:		Období:
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených v sociálních vztazích, nelézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté, respektování záměrů autora - veřejná prezentace, proměny obsahu v různých rovinách - historická, kulturní a sociální	8. - 9.	Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné	8. - 9.	
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché improvizace	- rytmické zákonitosti	8. - 9.	
- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu	8. - 9.	
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti převede jednoduchou pohybovou vazbu	- taneční kroky, pantomima	8. - 9.	
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšitelnou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- hudební dílo a její autor, doba vzniku, život autora - nejméně 3 osobnosti	8. - 9.	
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- módnost a modernost, kýč, provázanost, inspirace	8. - 9.	

5.7.3 Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

5.7.3.1 Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vsřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výtvarná výchova na I. stupni má následující hodinovou dotaci:

1. - 3. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

4. - 5. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Výtvarná výchova na II. stupni ZŠ navazuje svým vzdělávacím obsahem na výtvarnou výchovu na I. stupni. Má následující dotaci:

6. - 7. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

8. - 9. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Předmět zpracovává vzdělávací obsah výtvarné výchovy a vybrané kapitoly z dějepisu týkající se dějin výtvarného umění s důrazem na české umění.

Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáka. Tím jsou dány i metody práce zaměřené na samostatnou práci žáků, na jejich praktické zkušenosti. Výuka je organizována převážně formou krátkodobých projektů. Součástí výuky jsou praktické exkurze, návštěvy výstav, muzeí, kulturních památek.

Výuka probíhá v kmenových třídách.

5.7.3.2 Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka

Kompetence k učení

- učíme žáky chápat umění jako specifický způsob poznání a komunikace
- podněcujeme u žáků tvořivost, vedeme je k realizaci vlastních nápadů
- žáci se učí rozpoznávat a využívat základní znaky a symboly užívané ve výtvarném umění
- jsou vedeni k organizování akcí ve škole i mimo ni
- učí se vytvářet stupnici hodnot
- jsou vedeni k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky samostatně hledat různé způsoby řešení problémů, prakticky je ověřovat ve vlastní tvorbě
- učíme je pracovat s informacemi z různých zdrojů a využívat je k řešení problémů
- vedeme je k zapojování se do výtvarných soutěží

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k chápání umění jako prostředku komunikace
- učíme žáky vysvětlovat a obhajovat hodnocení svých prací i prací ostatních
- vedeme žáky k předávání poznatků z exkurzí a praktických činností ostatním
- vedeme je k naslouchání a účinnému zapojování do diskuse

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vzájemně si pomáhat, spolupracovat v týmu
- učíme je respektovat společně dohodnutá pravidla
- snažíme se v hodinách navozovat příjemnou atmosféru pro tvorbu
- učíme žáky na základě svých prací uvědomit si svou jedinečnost a vlastní možnosti a schopnosti
- žáci si uvědomují, že umění a kultura jsou součástí lidské existence

Kompetence občanské

- společně stanovujeme pravidla chování v hodinách výtvarné výchovy a vedeme žáky k jejich dodržování
- respektujeme individuální rozdíly a vedeme k tomu i žáky
- vedeme žáky ke vstřícnosti a zodpovědnosti
- vedeme je k toleranci a respektu k druhým, k různým kulturním hodnotám současnosti i minulosti s důrazem na naše tradice

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k posuzování svých reálných možností

- vedeme je k bezpečnému používání nástrojů a volbě vhodných materiálů ke své tvorbě

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení svých pracovních postupů
- chápe význam digitálních technologií pro společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- aplikace a služby využívá při učení i při zapojení do života školy a společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

5.7.3.3 Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj, kreativita, rozvoj schopností poznání

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

- Multikulturalita
- Etnický původ

Environmentální výchova

- Vztah člověka k prostředí
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Jsme Evropané

Mediální výchova

- Tvorba mediálních sdělení

5.7.3.4 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA		1. - 3.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy,objekty); - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> - různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> - hra s barvou, rozvoj fantazie 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. - ilustrace, volná malba a kresba - kompoziční zákonitosti 	3.	Multikulturní výchova - multikulturalita
<ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných 	2. - 3.	

UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA		4. – 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>-při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření;</p> <p>-porovnává je na základě vztahů (světlo stín, poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p>	<p>-prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba</p>	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
<p>-užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztah k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>-uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p>	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
<p>-při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>-prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby</p>	4. - 5.	
<p>-nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>-reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>-umělecká výtvarná tvorba</p>	4. - 5.	
<p>-osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>-přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>	4. - 5.	
<p>-porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>-osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p>	4. - 5.	Enviromentální kultura - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí

<p>-nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>-komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. -proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	<p>4. - 5.</p>	<p>Multikulturní výchova – etnický původ</p>
--	---	----------------	--

Oblast:	Předmět:		Období:
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA		6. – 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti: - kresebné studie, linie, tvar, objem , jejich rozvržení v obrazové ploše, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus - jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, prolínání, přímka, křivka</p>		
<p>- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly</p>	<p>– reliéfní autoportrét, výtvarné zpracování hudebních motivů, – plastická tvorba- papír, hlína, drát, sádra, modelovací hmota</p>	6. -7.	<p>Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech- Jsme Evropané</p>
<p>- správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy</p>	<p>– malba – teorie barev, teplé a studené barvy, barvy příbuzné</p>		<p>Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj, kreativita</p>
<p>- dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření</p>	<p>- nauka o perspektivě - umístění objektů na plochu, jejich velikost</p>		
<p>- k tvorbě užívá klasické i nové metody výtvarného umění (počítačová grafika,...)</p>	<p>- práce s počítačem, fotoaparátem</p>	6. -7.	<p>Mediální výchova- tvorba mediálního sdělení</p>

<p>- zobrazuje vlastní fantazijní představy</p>	<p>Uplatňování subjektivity: - vlastní fantazijní představy, využití různých i kombinovaných technik, využití různých materiálů</p>		
<p>- vybírá a kombinuje prostředky pro vlastní vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického účinku</p>	<p>- přírodní motivy - makrokosmos, mikrokosmos - lidská figura - tvarová a barevná kompozice - dekorační práce - písmo - tématické práce - práce s uměleckým dílem - architektura</p>		

Oblast:	Předmět:		Období:
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			
- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Architektura Dopravní prostředky Člověk, stopy, detaily	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj, kreativita
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních mediích - počítačová grafika, fotografie, video, animace		8. - 9.	Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření			
Uplatňování subjektivity			
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	Člověk – jeho vnitřní stavy, jeho působení na životní prostředí	8. - 9.	
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků			
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a			
Uplatňování subjektivity			
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených, či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formou pro jejich prezentaci	Výtvarné umění a architektura	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Charakteristika předmětu Tělesná výchova

1. stupeň

Tato oblast je určena pro žáky 1. -5. ročníku, každém ročníku jsou 2 vyučovací hodiny. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, při pobytu v přírodě – vycházky, exkurze, při plaveckém výcviku v bazénu.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozdělen na 3 části:

činnosti, které ovlivňují zdraví

- význam pohybu pro zdraví, činnosti a různé formy zaměřené na zdraví

činnosti, které ovlivňují úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční cvičení pro děti, průpravná cvičení, základy atletiky, sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování, bruslení, lyžařský výcvik

činnosti, které podporují pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, dodržování pravidel osvojovaných činností, měření a posuzování výkonů, výsledků a dovedností, získávat zdroje informací o pohybových aktivitách

Žáky seznamujeme s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)

Motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky

Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště. Klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

5.8.1.1 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- osvojují si základní tělocvičné názvosloví
- učí se cvičit podle popisu
- měří základní pohybové výkony, porovnávají je s předchozími, hodnotí je
- získávají a třídí informace o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k bezpečnému chování ve sportovním prostředí, adekvátním reakcím v situaci úrazu, řešení problému v souvislosti s nesportovním chováním
- učitel dodává žákům sebedůvěru, pocit bezpečí, dle potřeby dopomoc

Kompetence komunikativní

- žáci se učí spolupracovat při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích
- reagovat na základní povely, sami se je učí používat, organizovat jednoduché pohybové soutěže a činnosti, naslouchat, oceňovat přínos druhých

Kompetence sociální a personální

- učí se jednat fair – play – dodržovat pravidla, označovat přestupky, zvládat činnosti ve skupině – spolupracovat

Kompetence občanská

- žáci projevují přiměřenou samostatnost
- realizují pravidelný pohybový režim, vůli zlepšit svou zdatnost, upevňovat zdraví
- učí se být ohleduplní, taktní, jsou vedeni ke kritickému myšlení

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k upevňování zásad hygieny a bezpečnosti, užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Digitální kompetence

- žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňují kondičně zaměřené činnosti; projevují přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti, sledovat změny i s využitím digitálních technologií
- žáci změří základní pohybové výkony a porovnájí je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
- orientují se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získávat potřebné informace i v digitálním prostředí

2. stupeň

Výuka se realizuje v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě – zde se přihlíží k dané sportovní aktivitě, v 6. ročníku 3 hodiny týdně, v 7.-9. ročníku 2 hodiny týdně zvlášť pro dívky a pro chlapce

Organizace hodiny:

- a) Úvod hodiny – nástup, rozcvička
- b) Hlavní část hodiny – daný typ sportovní činnosti
- c) Závěr hodiny – zklidnění, relaxace

5.8.1.2 Zařazená průřezová témata

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ

Environmentální výchova

- Vztah člověka k prostředí

5.8.1.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA		1. - 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině - usiluje o jejich zlepšení	- činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
	Gymnastika		
	- akrobatická cvičení, cvičení rovnováhy		
	- přeskok (návčik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu)		
	- kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze)		
	- cvičení na žebřinách		
	Atletika		
	- vytrvalostní běh 5 - 10 minut		
	- rychlý běh 20 - 50 m		
	- skok daleký (spojení rozběhu a odrazu)		
	- hod míčkem z místa a z rozběhu		
	- plavecký výcvik		
- lyžařský kurz	1. - 3.		
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, spolupráce ve hře a respektování pravidel - sportovní hry (vybíjená)	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- základní hygienické návyky, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	1. - 3.	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech (názvosloví)	1. - 3.	
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zařazuje pravidelně do svého	- příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování			
- zvládá základní techniku speciálních cvičení - koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele			
- upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - vytváří varianty osvojených pohybových her	- organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí) - lyžařský kurz - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy			
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity), - bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc)	4. - 5.	
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti			
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	- zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)	4. - 5.	
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	5	
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace	- zdroje informací o pohybových činnostech	4. - 5.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA		6. - 7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - poznává pravidelný pohybový režim - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové dovednosti - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáku - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupky proti pravidlům - zorganizuje nenáročnou soutěž - orientuje se a umí získat potřebné informace o sportovních aktivitách - v souvislosti s jednostrannou zátěží zařazuje vhodná korektivní cvičení - zvládá základní pohybové dovednosti a umí je aplikovat ve hře - zařazuje do svého pohybového režimu vyrovnávací cvičení vzhledem ke svému oslabení 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - přípravy organismu na zátěž (rozcvička) - správné držení těla - rozvoj různých forem rychlosti (sprint 60m) vytrvalosti, (600, 800m, běh v terénu) síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech <p>Činnosti ovlivňující pohybové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - základy gymnastiky (šplh, akrobacie, hrazda, přeskok) - rytmická cvičení - průpravné úpoly - atletika – pětiboj – sprint, vytrvalostní běh, skok daleký, skok vysoký, hod) - sportovní hry (vybíjená, přehazovaná, basketbal, florbal, kopaná) - turistika a pobyt v přírodě formou vícedenních kurzů (vodní sporty, cykloturistika) - lyžování, snowboarding, bruslení <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - korekce zdravotních oslabení - základy speciálních cvičení 	6.-7.	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace - sebezpoznání a sebezpojetí - psychohygiena - komunikace - kooperace a kompetice - morální rozvoj

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu (pravidelné činnosti) - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před a po pohybové činnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí - zvládá základní pohybové dovednosti a umí je aplikovat ve hře - posoudí provedení pohybové 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech <p>Činnosti ovlivňující pohybové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry (přehazovaná, odbíjená, basketbal, florbal, kopaná, badminton) 	8. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - psychohygiena - kooperace a kompetice - morální rozvoj

<p>činnosti, označí nedostatky a jejich příčiny</p> <ul style="list-style-type: none"> -užívá osvojované názvosloví -naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky -dohodne se na základní taktice vedoucí k úspěchu družstva -rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora -sleduje , eviduje a hodnotí pohybové činnosti a výkony -zorganizuje jednoduché turnaje, závody -zpracuje naměřená data a umí je prezentovat -uplatňuje vytrvalost při korekci zdravotních oslabení -zařazuje pravidelně vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> - základy gymnastiky (šplh, akrobacie, hrazda, přeskok) - rytmická cvičení - průpravné úpoly - atletika – pětiboj – sprint, vytrvalostní běh, skok daleký, skok vysoký, vrh) - sportovní hry (přehazovaná, odbíjená, basketbal, florbal, kopaná,) - turistika a pobyt v přírodě (vodní sporty, cykloturistika) - lyžování, snowboarding, bruslení <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - pravidla osvojování pohyb. činností - měření výkonu a posuzování pohyb. dovedností <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - korekce zdravotních oslabení - základy speciálních cvičení 		
---	--	--	--

5.9 Volitelné předměty

5.9.1 Konverzace v anglickém jazyce - volitelný předmět

5.9.1.1 Charakteristika předmětu

Volitelný vyučovací předmět konverzace v anglickém jazyce má časovou dotaci: 1 hodina v 7. ročníku, 1 hodina v 8. ročníku, 1 hodina v 9. ročníku.

V předmětu konverzace v anglickém jazyce navyšujeme a procvičujeme znalosti, které žákům umožňují dorozumění se ve všech anglicky mluvících zemích.

Formy a metody jednotlivých aktivit spočívají v poslechu autentických dialogů, hraní role- play aktivit, reprodukci textů, zpracovávání konverzačních témat.

Výuka obvykle probíhá v učebně, kde je možno využívat interaktivní zařízení nebo v počítačové učebně.

Začlenění digitálních technologií do vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce poskytuje nové možnosti vzdělávání. Rozšiřují se možnosti osvojení cizího jazyka a rozvíjení digitální gramotnosti prací s digitalizovanými daty různého typu (číselná, textová, zvuková, obrazová, multimediální data). Digitální technologie napomáhají rozvíjet jazykové dovednosti žáků, a to nejen v oblasti recepce, ale i produkce. Digitální technologie v cizích jazycích podporují aktivní využívání osvojovaného jazyka, komunikaci v daném jazyce a vedou žáka k tvořivému využití jazyka, čímž žáka motivují a vyvolávají pocit, že jazyk je k užitku. Zvládnutí cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií usnadňuje žákům orientaci v online prostředí, umožňuje lepší přístup k informacím a dovoluje navazovat kontakty v širokém spektru, čímž je umožněna vyšší mobilita žáků a jejich všestrannější a rychlejší orientace v současném světě.

5.9.1.2 Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí

Kompetence komunikativní

- domluvit se v běžných situacích

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi

Kompetence pracovní

- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- vést žáky ke kritickému myšlení při práci s cizojazyčnými informačními zdroji, k samostatnému vyhledávání a zpracování informací a také k posuzování důvěryhodnosti zdrojů.
- motivovat žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací, k respektu autorských práv a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů.
- navozovat situace pro vytváření materiálů v digitální podobě: reklamy, jízdenky, formuláře, jídelní lístky, ubytování apod.
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka – například k využívání online slovníků.
- využívat digitální nástroje a služby, které jsou ve škole k dispozici, pro zefektivnění cizojazyčné komunikace s žáky.
- zvyšovat jazykové sebevědomí žáků pomocí vhodně nastavených parametrů výuky a hodnocení i s použitím digitálních nástrojů.

5.9.1.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE		7. - 9..
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	- tématické okruhy – volný čas, doprava, bydlení, škola, zdraví, stravování, oblékání	7.-9..	
- Rozumí obsahu jednoduché a	- každodenní výrazy a	7.-9.	

zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	vazby	
- Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení,	7.-9.
- Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	- tématické okruhy – volný čas, doprava, bydlení, škola, zdraví, stravování, oblékání	7.-9.
- Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	konverzace v daných tématických celcích	7.-9.
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	četba textů z učebnice - tvorba otázky a záporu	7.-9.
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	každodenní výrazy a vazby, práce se slovníkem	7.-9.
- Vyplní základní informace o sobě ve formuláři	zpracování vlastního životopisu, prezentace	7.-9.
- Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	minulý prostý a průběhový čas - předpřítomný čas - vyjádření budoucích dějů	7.-9.
- Reaguje na jednoduché písemné sdělení	- představování, omluva, prosba, poděkování	

5.9.2 Cvičení z matematiky - volitelný předmět

5.9.2.1 Charakteristika předmětu

Výše zmíněný předmět kontinuálně navazuje a kooperuje s předmětem Matematika a její aplikace. Je nabízen v 7. až 9. ročníku s dotací 1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá ve kmenových učebnách a učebnách ICT.

Cílem předmětu je procvičování a prohlubování znalostí a dovedností získaných v předmětu Matematika a její aplikace. Je dbáno na praktické využití výše zmíněných znalostí a dovedností. Jsou též zařazovány rozšiřující úlohy, které ukazují na nutnost osvojit si dílčí postupy jednotlivých etap řešení složitějších úloh. Jsou prohlubovány znalosti a dovednosti z oblasti geometrie. Jedná se především o praktické konstrukční úlohy, při kterých žák trénuje také své grafomotorické schopnosti a práci s rýsovacími pomůckami.

Metody a formy práce jsou voleny dle potřeb žáků. Zařazována je především diskuse, samostatný úsudek, argumentace a práce ve skupině.

Žáci se na druhém stupni učí rozpoznat situace, kdy jim kalkulátory ulehčí řešení algoritmických úloh a napomáhají s rutinními výpočty. Jejich pozornost se tak může přesunout na podstatu řešení problému. Digitální technologie slouží žákům jako nástroj pro zpracování dat. S pomocí tabulkového procesoru či vhodného programu žáci analyzují a prezentují data. K modelování geometrických útvarů a těles využívají dynamický geometrický software, který přispívá k porozumění geometrickým vztahům

a vlastnostem útvarů a také podporuje osvojení geometrických dovedností a rozvoj prostorové představivosti.

5.9.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- dáváme návod, jak se efektivně učit cizímu jazyku
- rozvíjíme logické myšlení
- vedeme žáky k logické aplikaci získaných vědomostí a dovedností do praxe
- učíme žáky pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

- učíme se rozebrat problém a navrhnout jeho efektivní postup řešení
- rozvíjíme logický úsudek, odhad a vyhodnocení výsledků
- pracujeme s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- učíme se přesnému a stručnému vyjadřování pomocí nástrojů matematiky

Kompetence sociální a personální

- učíme se argumentaci a kritickému myšlení

Kompetence občanské

- umíme zhodnotit práci svoji i ostatních

Kompetence pracovní

- učíme se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- umíme pracovat s technikou literaturou např. MFCHT

Kompetence digitální

- navrhovat vlastní statistická šetření, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách i výsledcích.
- zapojovat do řešení úloh a problémů digitální technologie, porovnávali využití různých digitálních i nedigitálních prostředků a diskutovali o nich a o efektivitě jejich použití.
- používat různé aplikace, služby a specializované softwary k výpočtům, geometrickým konstrukcím, modelování matematických úloh.
- podporovat týmovou tvůrčí atmosféru, využíváme sdílená prostředí a aktivně s nimi pracujeme.

5.9.2.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	CVIČENÍ Z MATEMATIKY		8. - 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Číslo a proměnná - určí hodnotu výrazu, provádí početní úkony s mnohočleny - řeší reálné situace pomocí rovnic a jejich soustav	Mocniny a odmocniny Výrazy Rovnice	8.-9.	
Závislosti , vztahy a práce s daty - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Závislosti a data Funkce Finanční matematika	8.-9.	Mediální výchova Práce v realizačním týmu
Geometrie v rovině a prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Rovinné útvary Prostorové útvary Konstrukční úlohy	8.-9.	Práce v realizačním týmu
- odhaduje objem a povrch těles - načrtne a sestrojí obraz základních těles v rovině			
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje poznatky a dovednosti z různých tem. oblastí	Číselné a logické řady Logické a netradiční geometrické úlohy	8.-9.	Mediální výchova Práce v realizačním týmu

5.9.3 Cvičení z českého jazyka – volitelný předmět

5.9.3.1 Charakteristika předmětu

Volitelný vyučovací předmět cvičení z českého jazyka má v 7. – 9. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v běžné třídě / jedné z kmenových tříd.

V tomto předmětu je cílem procvičovat s žáky získané znalosti a dovednosti, které jim umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení a porozumět jim.

V předmětu navazujeme v oblasti Jazyková výchova na dovednosti získané při osvojování pravopisných pravidel a základů tvarosloví, tvoření slov a na znalosti z oblasti skladby. V oblasti Komunikační a slohová výchova je kladen důraz na čtení s porozuměním i práci s textem. V části Literární výchova žáci poznávají základní literární druhy, seznamují se se známými autory literárních děl. **Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura žáci využívají digitální technologie v rámci přípravy na výuku, při tvorbě prezentací a k vyhledávání informací, například v online katalozích (Pravidla českého pravopisu, Český národní korpus, slovníky české a světové literatury, ukázky z děl autorů, aktuální mediální obsahy aj.). Využívání digitálních technologií tak přispívá ke zvyšování kvality žákova informačního portfolia. Digitální technologie představují prostředí, v němž probíhá významná část běžné komunikace žáků, a proto jsou ve škole využívány také jako nástroj aktivizace a motivace žáků zabývat se procesem komunikace a jejími jazykovými prostředky.**

5.9.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k umění obhájit svůj názor

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na spisovný a kultivovaný projev a na porozumění textu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci při různých činnostech

Kompetence občanské

- vedeme žáky k seznámení se s nejdůležitějšími informacemi z dějin českého jazyka

Kompetence pracovní

- učíme žáky efektivně organizovat svoji práci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů

- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytvářet příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vést je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním, k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

5.9.3.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA		8. - 9..
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- uvádí žánry literatury v období klasicismu; rozpoznává specifika doby osvícenství, vymezuje období národního obrození v českých zemích, má přehled o základních dílech, uvádí základní literární směry a jejich představitele	-významní představitelé národní a světové literatury	8.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- slovní druhy -- tvoření slov	8.-9.	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- druhy vedlejších vět, poměry mezi hlavními větami	8.-9.	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický	- tvoření slov, skladba, koncovky, vyjmenovaná slova	8.-9.	
- odlišuje spis - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- základní a rozvíjející větné členy, věta jednoduchá a souvětí	8.-9.	

5.9.4 Přírodovědné praktikum – volitelný předmět

5.9.4.1 Charakteristika předmětu

Formou 1 hodinové dotace týdně rozvíjí návyky a dovednosti předmětu Přírodopis. Výuka probíhá v multifunkční učebně a v blízkém okolí školy a směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny

V předmětu **přírodovědné praktikum** žáci využívají digitální technologie při získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat o živé a neživé přírodě. Žáci ve škole i v terénu získávají informace o pozorovaných organismech, porovnávají je s informacemi v učebnicích a encyklopediích a srovnávají je s vlastní zkušeností. Třídí a uchovávají získané informace a data ve vhodných formátech a uložkách. Vyhodnocují různé podoby dat a informací o živé i neživé přírodě a vyvozují z nich odpovídající závěry. Prostřednictvím digitálních technologií mohou žáci lépe porozumět průběhu přírodních jevů, které je obtížné sledovat v reálných podmínkách.

5.9.4.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vyhledávat, třídít a propojovat informace
- správně používat odbornou terminologii
- samostatně pozorovat a porovnávat získané informace

Kompetence k řešení problémů

- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- hledat vlastní postupy při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vyjadřovat se a obhajovat svoje názory
- při společné práci komunikovat

Kompetence sociální a personální

- stanovit pravidla pro práci skupiny a dodržovat
- řešením úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení

Kompetence občanské

- dokázat poskytnout podle svých schopností a možností účinnou pomoc
- chápat základní ekologické souvislosti a problémy životního prostředí

Kompetence pracovní

- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce
- naučit se bezpečně používat pomůcky

Kompetence digitální

- inspirujeme žáky k efektivnímu využívání digitálních zařízení, nástrojů a aplikací pro porozumění přírodním dějům a zákonitostem i zkoumání živé a neživé přírody.
- vedeme žáky ke kritickému ověřování informací, analýze, vyhodnocení informací a vyvození odpovídajících závěrů.

- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, vedeme je k odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí.
- motivujeme a podporujeme žáky k využívání různých digitálních zdrojů pro poznávání, zkoumání a měření živých i neživých organismů, zároveň k jejich porovnání.
- podporujeme žáky ve využívání a tvorbě digitálních záznamů, animací a simulací k popisu a vysvětlení jevů i procesů živé a neživé přírody.

5.9.4.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM		7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Obecná biologie			
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	7.	EV - Základní podmínky života
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- základní struktura života buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	7.	
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití		EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (výroba léků)
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka			
- Houby			
- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy		EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zásady správného sběru hub)
- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	- houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě	7.	

	houbami		
- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- lišejníky-stavba, symbióza, výskyt, význam		OSV - Rozvoj schopnosti poznávání (jednotlivé druhy hub)
- Biologie rostlin			
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	7.	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání (jednotlivé druhy rostlin)
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování		EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.9.5 Pracovní činnosti - volitelný předmět

5.9.5.1 Charakteristika předmětu

Rozvíjí spektrum pracovních činností a technologií formou 1 hodinové dotace týdně v 7. ročníku. Vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k profesní orientaci žáků. Výuka probíhá ve školní dílně, na odborných pracovištích- formou exkurze. Předmět Pracovní činnosti rozvíjí pozitivní vztah k práci, osvojuje základní dovednosti v různých pracovních oblastech. Žáci se učí používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky k práci i dodržovat zásady bezpečné práce.

Žáci využívají různé digitální technologie a digitální zdroje při návrhu své pracovní činnosti, při sebehodnocení a sebe prezentaci. Žáci osvojují práci s digitálními technologiemi, které pomáhají při spolupráci a komunikaci v týmu, při organizaci času a při řešení běžných pracovních úkolů a projektů.

5.9.5. Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní odborné názvosloví. Učí se volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní vzhledem k požívaným materiálům.

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k bezpečnému chování v dílně, řešení problému v pracovním postupu. Učitel dodává žákům sebedůvěru, pocit bezpečí, dle potřeby pomoc.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí spolupracovat, navzájem si pomáhat.

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí dodržovat pravidla bezpečné práce, označovat přestupky, zvládat činnosti ve skupině.

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k upevnování zásad hygieny a bezpečnosti práce, užívat jednotlivé nářadí, řešit technické úkoly, volit správné technologické postupy, užívat technickou dokumentaci.

Kompetence digitální

- povzbuzujeme žáky k používání digitálních technologií tvůrčím a inovativním způsobem, k nalézání, porovnávání a vyhodnocování různých variant řešení.
- vedeme žáky ke sdílení a prezentování záměrů, postupů a výsledků samostatné i skupinové práce.
- motivujeme žáky ke komunikaci v týmu při společných úkolech prostřednictvím různých digitálních technologií, k využívání online konferencí a sdíleného virtuálního pracovního prostoru.

5.9.5.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
Oblast:	Učivo :		Období:
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI		7.
<ul style="list-style-type: none">- provádí jednoduché práce- s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost- užívá jednoduchou technickou dokumentaci- připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	<p>Technické materiály -využití v praxi -rozdělení dřeva, kovů, plastických hmot -způsoby výroby a užití</p> <p>Technické kreslení: -kótování -měřítka -tolerance</p> <p>Technické práce : -vrtání -broušení -stříhání -rovnání -ohýbání -spojování</p>	7.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetence

5.9.6 Sportovní hry dívky - volitelný předmět

5.9.6.1 Charakteristika předmětu

Rozvíjí tělesnou výchovu formou 1 hodinovou dotací týdně v 7., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, na venkovních sportovištích a specializovaných sportovních zařízeních. Předmět Sportovní výchova - dívky rozvíjí zdraví, vytváří správné pohybové návyky a dovednosti, podporuje pohybové učení, je rozšiřující nadstavbou předmětu Tělesná výchova - dívky.

Ve vyučovacím předmětu sportovní hry žáci utvářejí a rozvíjejí své digitální kompetence tím, že využívají digitální technologie při získávání informací o přínosech aktivního pohybu pro zdraví a pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, o nabídkách pohybových aktivit ve škole a v místě bydliště, o důsledcích neaktivního sedavého způsobu života atd. Digitální technologie jim tak pomáhají získávat, ukládat, vyhodnocovat, případně sdílet základní data o vlastních pohybových činnostech a výkonech, o způsobu a kvalitě pohybu, o začlenění pohybových aktivit v režimu dne, o základních tělesných ukazatelích atd. Umožňují jim zpracovávat aktuální data a porovnávat je s předchozími osobními výkony a vyvozovat z nich odpovídající závěry pro vlastní pohybový režim ve shodě s potřebami tělesného, duševního i sociálního zdraví.

5.9.6.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žákyně si osvojují základní tělocvičné názvosloví
- učí se pohybovým dovednostem podle popisu
- osvojují si nové a rozšiřující dovednosti v nových sportech jako squash, bowling, atd.

Kompetence k řešení problémů

- žákyně vedeme k bezpečnému chování ve sportovním prostředí, adekvátním reakcím v situaci úrazu, řešení problému v souvislosti s nesportovním chováním
- učitel dodává žákům sebedůvěru, pocit bezpečí, dle potřeby dopomoc

Kompetence komunikativní

- žákyně se učí spolupracovat při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích
- reagovat na základní povely, sami se je učí používat, organizovat jednoduché pohybové soutěže a činnosti, naslouchat, oceňovat přínos druhých

Kompetence sociální a personální

- žákyně se učí jednat fair – play – dodržovat pravidla, označovat přestupky, zvládat činnosti ve skupině – spolupracovat

Kompetence občanské

- žákyně projevují přiměřenou samostatnost
- realizují pravidelný pohybový režim, vůli zlepšit svou zdatnost, upevňovat zdraví
- učí se být ohleduplné, taktní, jsou vedeny ke kritickému myšlení

Kompetence pracovní

- vedeme žákyně k upevňování zásad hygieny a bezpečnosti, užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií pro sledování konkrétních pohybových výkonů jako vhodného základu rozvoje tělesné zdatnosti a zdraví.
- umožňujeme žákům pořizovat digitální záznam vybraných pohybových aktivit. Vedeme je k rozboru záznamu, k odhalování chyb v provedení pohybů a k návrhům postupů pro zkvalitnění pohybu.
- umožňujeme žákům využívat digitální přístroje pro komunikaci během organizace a realizace pohybových činností a sportovních akcí.
- umožňujeme žákům pořizovat digitální záznam utkání a závodů ve funkci videorozhodčího pro posouzení sporných situací.
- zpřístupňujeme žákům digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu, učíme je třídit a ověřovat informace a vytvářet vlastní archivy vhodných zdrojů i portfolia zajímavých informací a poznatků z jejich vlastních pohybových aktivit.

5.9.6.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	SPROTOVNÍ HRY - DÍVKY		7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –	Význam pohybu pro zdraví: -pohybový režim žáků -délka a intenzita pohybu -správné držení těla -příprava před pohybovou činností -uklidnění po zátěži -uvolňovací a protahovací cvičení	7.	Osobnostní a sociální výchova seberegulace a sebeorganizace

<p>zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně</p>	<p>-rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, síly, koordinace pohybu -hygiena při TV</p> <p>Bezpečnost při pohybových činnostech: -organizace cvičebního prostoru -první pomoc</p>	7.	<p>sebepoznání a sebepojetí psychohygieny komunikace kooperace a kompetence morální rozvoj</p>
<p>známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou čin.</p>			
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: -pohybové hry s různým zaměřením – vybíjená, přehazovaná, basketbal -netradiční pohybové hry a aktivity</p>	7.	

<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni - cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající - z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, - závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Činnosti podporující pohybové učení: fair play zásady jednání a chování</p>	<p>7.</p>	
<p>Oblast:</p>	<p>Předmět:</p>		<p>Období:</p>
<p>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</p>	<p>SPROTOVNÍ HRY - DÍVKY</p>		<p>8. - 9.</p>
<p>Očekávané výstupy žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Ročník</p>	<p>Průřezová témata</p>

<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností- - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - - Význam pohybu pro zdraví: - -pohybový režim žáků - -délka a intenzita pohybu - -správné držení těla - -příprava před pohybovou činností - -uklidnění po zátěži - -napínací a protahovací cvičení - -rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, síly, koordinace pohybu - -hygiena při TV - Bezpečnost při pohybových činnostech: - -organizace cvičebního prostoru - -první pomoc - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: - -pohybové hry s různým zaměřením - -netradiční pohybové hry a aktivity - -pohybová tvořivost - -manipulace s míčem - -herní činnosti jednotlivce - -spolupráce ve hře 	<p>8. - 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova komunikace psychohygiena kooperace a kompetence morální rozvoj</p>
--	---	----------------	---

<ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozšiřuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka 			
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Činnosti podporující pohybové učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> -komunikace v TV -zásady jednání a chování -olympijské ideály -vzájemné hodnocení 	8.-9.	

5.9.7 Sportovní hry chlapci – volitelný předmět

5.9.7.1 Charakteristika předmětu

Rozvíjí tělesnou výchovu formou 1 hodinové dotace týdně v 7., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, na venkovních sportovištích a specializovaných sportovních zařízeních. Předmět Sportovní výchova rozvíjí zdraví, vytváří správné pohybové návyky a dovednosti, podporuje pohybové učení, je rozšiřující nadstavbou předmětu Tělesná výchova

Ve vyučovacím předmětu sportovní hry žáci utvářejí a rozvíjejí své digitální kompetence tím, že využívají digitální technologie při získávání informací o přínosech aktivního pohybu pro zdraví a pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti,

o nabídkách pohybových aktivit ve škole a v místě bydliště, o důsledcích neaktivního sedavého způsobu života atd. Digitální technologie jim tak pomáhají získávat, ukládat, vyhodnocovat, případně sdílet základní data o vlastních pohybových činnostech a výkonech, o způsobu a kvalitě pohybu, o začlenění pohybových aktivit v režimu dne, o základních tělesných ukazatelích atd. Umožňují jim zpracovávat aktuální data a porovnávat je s předchozími osobními výkony a vyvozovat z nich odpovídající závěry pro vlastní pohybový režim ve shodě s potřebami tělesného, duševního i sociálního zdraví.

5.9.7.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žákyně si osvojují základní tělocvičné názvosloví
- učí se pohybovým dovednostem podle popisu
- osvojují si nové a rozšiřující dovednosti v nových sportech jako squash, bowling, atd.

Kompetence k řešení problémů

- žákyně vedeme k bezpečnému chování ve sportovním prostředí, adekvátním reakcím v situaci úrazu, řešení problému v souvislosti s nesportovním chováním
- učitel dodává žákům sebedůvěru, pocit bezpečí, dle potřeby dopomoc

Kompetence komunikativní

- žákyně se učí spolupracovat při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích
- reagovat na základní povely, sami se je učí používat, organizovat jednoduché pohybové soutěže a činnosti, naslouchat, oceňovat přínos druhých

Kompetence sociální a personální

- žákyně se učí jednat fair – play – dodržovat pravidla, označovat přestupky, zvládat činnosti ve skupině – spolupracovat

Kompetence občanské

- žákyně projevují přiměřenou samostatnost
- realizují pravidelný pohybový režim, vůli zlepšit svou zdatnost, upevňovat zdraví
- učí se být ohleduplné, taktní, jsou vedeny ke kritickému myšlení

Kompetence pracovní

- vedeme žákyně k upevňování zásad hygieny a bezpečnosti, užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií pro sledování konkrétních pohybových výkonů jako vhodného základu rozvoje tělesné zdatnosti a zdraví.

- umožňujeme žákům pořizovat digitální záznam vybraných pohybových aktivit. Vedeme je k rozboru záznamu, k odhalování chyb v provedení pohybů a k návrhům postupů pro zkvalitnění pohybu.
- umožňujeme žákům využívat digitální přístroje pro komunikaci během organizace a realizace pohybových činností a sportovních akcí.
- Umožňujeme žákům pořizovat digitální záznam utkání a závodů ve funkci videorozhodčího pro posouzení sporných situací.
- Zpřístupňujeme žákům digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu, učíme je třídit a ověřovat informace a vytvářet vlastní archivy vhodných zdrojů i portfolia zajímavých informací a poznatků z jejich vlastních pohybových aktivit.

5.9.7.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	SPROTOVNÍ HRY - CHLAPCI		7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – 	<p>Význam pohybu pro zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pohybový režim žáků -délka a intenzita pohybu -správné držení těla -příprava před pohybovou činností -uklidnění po zátěži -uvolňovací a protahovací cvičení 	7.	Osobnostní a sociální výchova seberegulace a sebeorganizace sebezpoznání a sebepojetí psychohygienu komunikace kooperace a kompetice morální rozvoj
<p>zatěžovanými svaly</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně 	<p>-rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, síly, koordinace pohybu</p> <p>-hygiena při TV</p> <p>Bezpečnost při pohybových činnostech:</p> <ul style="list-style-type: none"> -organizace cvičebního prostoru -první pomoc 	7.	

<p>známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou čin.</p>			
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: -pohybové hry s různým zaměřením – vybíjená, přehazovaná, basketbal -netradiční pohybové hry a aktivity</p>	<p>7.</p>	

<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni - cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající - z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Činnosti podporující pohybové učení: fair play zásady jednání a chování</p>	<p>7.</p>	
<p>Oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ</p>	<p>Předmět: SPROTOVNÍ HRY - CHLAPCI</p>		<p>Období: 8. - 9.</p>
<p>Očekávané výstupy žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Ročník</p>	<p>Průřezová témata</p>

<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností- - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, 	<ul style="list-style-type: none"> - - Význam pohybu pro zdraví: - -pohybový režim žáků - -délka a intenzita pohybu - -správné držení těla - -příprava před pohybovou činností - -uklidnění po zátěži - -napínací a protahovací cvičení - -rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, síly, koordinace pohybu - -hygiena při TV - Bezpečnost při pohybových činnostech: - -organizace cvičebního prostoru - -první pomoc - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: - -pohybové hry s různým zaměřením - -netradiční pohybové hry a aktivity - -pohybová tvořivost - -manipulace s míčem - -herní činnosti jednotlivce - -spolupráce ve hře 	<p>8. - 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova komunikace psychohygiena kooperace a kompetence morální rozvoj</p>
--	---	----------------	---

<p>diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozšiřuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka 			
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Činnosti podporující pohybové učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> -komunikace v TV -zásady jednání a chování -olympijské ideály -vzájemné hodnocení 	8.-9.	

5.9.8 Příprava pokrmů – volitelný předmět

5.9.8.1 Charakteristika předmětu

Předmět Příprava pokrmů se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky . Vzdělávací obsah je realizován na 2. stupni a je určen pro dívky i hochy. Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně. Vzhledem ke specifikaci předmětu lze při praktické části hodiny nakumulovat do 2 – 3 hodinových celků.

Teoretická i praktická část je realizována v nově zbudované školní cvičné kuchyni v suterénu školy. Žáci se učí pracovat se základními kuchyňskými spotřebiči, učí se základní třídění potravin a jejich výběr pro přípravu pokrmů. To vše zúročují při přípravě pokrmů za studena, jednoduchých i složitějších pokrmů různými tepelnými úpravami. Učí se plánovat a organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Žáci se podílejí na úhradě potravin, ze kterých připravují pokrmy, protože je také po přípravě zkonsumují. Potraviny jsou nakupovány žáky nebo vyučující.

Žáci využívají různé digitální technologie a digitální zdroje při návrhu své pracovní činnosti, při sebehodnocení a sebe prezentaci. Žáci osvojují práci s digitálními technologiemi, které pomáhají při spolupráci a komunikaci v týmu, při organizaci času a při řešení běžných pracovních úkolů a projektů.

Cílové zaměření předmětu vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků v kuchyni
- k organizaci a plánování práce
- k používání kuchyňského inventáře

5.9.8.2 Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní odborné názvosloví. Učí se volit vhodné postupy, potraviny, spotřebiče, úpravy pokrmů.

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k bezpečnému chování v kuchyni, řešení problému v postupu. Učitel dodává žákům sebedůvěru, pocit jistoty, případně pomoc.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí spolupracovat, navzájem si pomáhat, práci organizovat, rozdělit

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí zvládat činnosti ve skupině, označovat přestupky, oceňovat schopnosti druhých

Kompetence pracovní

- žáci se učí dodržovat pravidla bezpečné práce, vedeme je k upevnování zásad hygieny práce, učíme je užívat jednotlivé spotřebiče, volit a dodržovat technologické postupy v kuchyni

Kompetence digitální

- povzbuzujeme žáky k používání digitálních technologií tvůrčím a inovativním způsobem, k nalézání, porovnávání a vyhodnocování různých variant řešení.
- vedeme žáky ke sdílení a prezentování záměrů, postupů a výsledků samostatně i skupinové práce.
- Motivujeme žáky ke komunikaci v týmu při společných úkolech prostřednictvím různých digitálních technologií.

5.9.8.3 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PŘÍPRAVA POKRMŮ		7.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- používá základní kuchyňský inventář	- Kuchyně – základní vybavení, inventář,	7.	
- bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- Základní spotřebiče, zásady bezpečnosti, pokyny pro obsluhu a ovládání		
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	<ul style="list-style-type: none"> • Potraviny- výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku • příprava pokrmů- úprava pokrmů za studena, základní tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 		
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- Úprava stolu a stolování- jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině , zdobné prvky a květiny na stole		
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,	- Udržování čistoty a pořádku, bezpečnost a hygiena provozu		
- poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- První pomoc při úrazech v kuchyni - základy		

5.10 Člověk a svět práce

5.10.1. Charakteristika předmětu Člověk a svět práce

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům. Na I. stupni má od 1.-5. ročníku časovou dotaci 1 hodina týdně a výuka probíhá v kmenových učebnách. Na 2. stupni navazuje svým obsahem na tematické okruhy prvního stupně, časová dotace je 1 hodina týdně v 6. - 9. ročníku. Předmět je vyučován v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v dílně.

Cílem předmětu je, aby si žáci osvojili pracovní dovednosti a návyky, které využijí v praktickém životě, a které jim umožní uplatnit se ve společnosti. seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků podporujeme žáky při vytvoření videonávodů vlastního výrobku nebo pokrmu. Vedeme žáky k

tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích, motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

1. stupeň – tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů

2. stupeň - tematické okruhy:

- Práce s technickými materiály
- Provoz a údržba domácnosti
- Využití digitálních technologií
- Svět práce

5.10.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka

Kompetence k učení

- prakticky si osvojuje pracovní postup podle návodu
- plánuje si činnost při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- chápe výhody nakreslit si náčrt při nejrůznějších činnostech
- zná vlastnosti materiálů a surovin a jejich použití

Kompetence k řešení problémů

- hledá různé způsoby řešení problému a samostatně zvolený způsob si prakticky ověří při vlastní práci
- osvojené poznatky a dovednosti využívá v praktickém životě
- sleduje vlastní pokrok a uvědomuje si zodpovědnost za vlastní práci
- ujasňuje si svoji budoucí životní a profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- vysvětlí a zhodnotí použitý postup a výsledek své pracovní činnosti
- účinně komunikuje při práci s technickými materiály
- rozumí a samostatně užívá základní odborné pojmy

kompetence sociální a personální

- spolupracuje v pracovním týmu a nabídne pomoc
- respektuje dohodnutý postup a bezpečnostní pravidla práce
- objektivně zhodnotí výsledek své práce i práce spolužáků

Kompetence občanské

- respektuje individuální rozdíly a nepodceňuje práci ostatních
- pozitivně se motivuje k vlastní práci a prožije radost z výsledku své práce
- uvědomuje si dopad pracovní činnosti na životní prostředí

Kompetence pracovní

- reálně posoudí své schopnosti a dovednosti
- uvědoměle a bezpečně používá pracovní nástroje a materiály
- usiluje o maximální kvalitu své práce
- při výběru pracovního postupu zohlední jejich hospodárnost

Kompetence digitální

- pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu
- provádí pozorování přírody, zaznamenává je i s využitím digitálních technologií a zhodnotí jejich výsledky
- pracovat podle slovního návodu, předlohy i videonávodu
- provádět pozorování přírody, zaznamenat je i s využitím digitálních technologií a zhodnotit jejich výsledky

5.10.3 Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- vztahy ve skupině, kolektivní činnost

Výchova demokratického občana

- spravedlivé posuzování, zodpovědnost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- informace o technických novinkách ve světě

Multikulturní výchova

- osobní aktivita při práci

Enviromentální výchova

- bezpečnost práce, vliv pracovního prostředí na zdraví člověka a ochrana životního prostředí

Mediální výchova

- vyhledávání a zpracování technických informací

5.10.4 Učební osnovy

Oblast:	Předmět:		Období:	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		1. – 3.	
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	
Práce s drobným materiálem				
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- práce s různými materiály - vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	- jednoduché pracovní postupy - organizace práce			
Konstrukční činnosti				
- zvládá elementární dovednosti činnosti při práci se stavebnicemi	- sestavování modelů - montáž a demontáž	1. - 3.		
Pěstitecké práce				
- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	- vycházka, sběr přírodního materiálu a jeho další využití	1. - 3.		

- pečuje o nenáročné rostliny	- péče o pokojové rostliny		
Příprava pokrmů			
- připraví tabuli pro jednoduché stolování	- příprava jednoduché tabule	1. - 3.	
- chová se vhodně při stolování	- pravidla stolování - vhodné a nevhodné chování při jídle		

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		4. – 5.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu	4. - 5.	Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- seznámení s lidovými tradicemi		
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů		
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a	- bezpečnost a organizace práce		
Konstrukční činnosti			
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- práce se stavebnicí, použití logiky	4. - 5.	
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- využití návodu při postupech práce		
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- pracovní hygiena, první pomoc při zranění		
Pěstitelské práce			
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- práce s rostlinami - pokusy, pozorování	4. - 5.	
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- péče o pokojové rostliny		
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- využití nářadí při práci s rostlinami		
Příprava pokrmů			
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	- vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní - pracovní listy	4. – 5.	
- připraví samostatně jednoduchý pokrm	- příprava jednoduchých pokrmů dle možností		
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- základy společenského chování, pravidla stolování		

- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu		
--	--	--	--

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE (Práce s technickými materiály)		6.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály - řeší jednoduché technické úkoly - používá doporučený materiál, pracovní nástroje i nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá jednoduchou technickou dokumentaci - připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - umí poskytnout první pomoc při úrazu - sestaví podle návodu plánek daný model - navrhne jednoduché konstrukční prvky 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu, užití v praxi. Druhy dřeva, plastických hmot, třídění oceli - pracovní pomůcky, nářadí, nástroje, terminologie nástrojů, způsoby měření - jednoduché pracovní operace a postupy-rašplování, pilování, vrtání, ohýbání, spojování - organizace práce - technické náčrty, výkresy, návody - sestavování modelů - tvorba konstrukčních prvků 	6.	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Sebezpoznání a sebepečetí</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Psychohygieny</p> <p>Kooperace a kompetence</p>

Oblast:	Předmět:		Období:
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce (Provoz a údržba domácnosti)		7. - 8.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby - provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy - poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Provoz a údržba domácnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> -údržba oděvů -úklid domácnosti -spotřebiče v domácnosti -bezpečnost provozu 	7. – 8.	<p>Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorganizace, hodnoty, postoje, řešení problémů, rozhodovací dovednosti</p> <p>Enviromentální výchova- Lidské aktivity a problémy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb - vyloží podstatu fungování trhu - objasní vliv náidky a poptávky na tvorbu ceny - vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - objasní způsoby zacházení s penězi - vysvětlí funkci bank a jejich služeb - ukáže využití hotovostního a bezhotovostního placení - vysvětlí použití kreditních a debetních karet a jejich omezení - rozlišuje , odkud pochází příjmy a kam směřují výdaje státu - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů 	<p>Finance a ekonomika domácnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotné a duševní vlastnictví - dělba práce v různých oblastech života - koloběh zboží a služeb v ekonomice, různé podoby firem - ceny zboží, potávka, nabídka, reklama, sleva - platba penězi, další platební způsoby - půjčky, dluhy, pojistky, spoření, splátky, úvěry - daně - příjmy a výdaje domácnosti, mzdy - koloběh peněz 		<p>životního prostředí</p>
--	---	--	----------------------------

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE (Svět práce)		8. – 9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Volba profesní orientace			
-žák posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti		
	- tělesný a zdravotní stav	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova
	- sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace		
	- práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb		
Trh práce			
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- povolání lidí, druhy pracovišť, prac. prostředků, prac. objektů, charakter a druhy pracovních činností		
	- požadavky kvalifikace, zdravotní a osobnostní	8. –9.	Multikulturní výchova
	- rovnost příležitostí na trhu práce		
Zaměstnání a podnikání			

-prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání, úřady práce, problémy nezaměstnanosti	8. –9.	Mediální výchova
	- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, pohovor u		
	- druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání		
Možnosti vzdělávání			
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání	- náplň učebních a studijních oborů	8. –9.	Výchova demokratického občana
	-přijímací řízení,		
	-informace a poradenské služby		

Oblast:	Předmět:		Období:
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE (Využití digitálních technologií)		9.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelských způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Digitální technika</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony <p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování <p>Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - úpravy, archivace, střih, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) <p>Mobilní služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - operátoři, tarify 	9.	Rozvoj schopnosti poznávání